

KOMISIJA ZA HARTIJE OD VRIJEDNOSTI REPUBLIKE SRPSKE

**Izveštaj o radu
za 2012. godinu**

Banja Luka, maj 2013. godine

Adresa:	Banja Luka Vuka Karadžića 6
Telefon(i):	+387 51 218 356 +387 51 218 362 +387 51 212 199
Faks:	+387 51 218 361
e-mail:	kontakt@secrs.gov.ba
Web:	www.secrs.gov.ba

Izvještaj o radu

[www.secrs.gov.ba/Izvjestaji/Izvjestaj o radu 2013.pdf](http://www.secrs.gov.ba/Izvjestaji/Izvjestaj%20o%20radu%202013.pdf)

SADRŽAJ

1. OSNOVNI PODACI O KOMISIJI.....	4
1.1. Osnivanje, pravni status i nadležnosti Komisije.....	4
1.2. Imenovanje članova i sastav Komisije	5
1.3. Organizaciona struktura Komisije	6
2. STATISTIČKI PODACI O RADU KOMISIJE	7
2.1. Sjednice komisije.....	7
2.2. Registri i evidencije Komisije.....	8
3. EMISIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI	10
4. IZVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJU INFORMACIJA OD STRANE EMITENATA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU PREDMET JAVNE PRODAJE	15
5. PREUZIMANJE AKCIONARSKIH DRUŠTAVA	16
6. IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI UČESNICIMA NA TRŽIŠTU	19
6.1. Dozvole i saglasnosti u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima.....	19
6.2. Dozvole i saglasnosti u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti	21
6.3. Ispiti za sticanje zvanja	24
7. RAZVOJ I MEĐUNARODNA SARADNJA.....	25
7.1. Normativne aktivnosti	26
7.2. Razvoj informacionog sistema.....	27
7.3. Saradnja	28
7.3.1. Međunarodna saradnja	29
7.3.2. Saradnja sa drugim nadležnim organima.....	30
7.3.3. Promocija i edukacija	30
8. NADZOR NAD UČESNICIMA NA TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI.....	31
9. SEMINARI, KONFERENCIJE I OKRUGLI STOLOVI.....	36

1. OSNOVNI PODACI O KOMISIJI

1.1. Osnivanje, pravni status i nadležnosti Komisije

Pravni status Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske, njene nadležnosti i način rada uređeni su Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 92/06, 34/09 i 30/12). Komisija za hartije od vrijednosti je stalno i nezavisno pravno lice osnovano radi uređivanja i kontrole emitovanja i prometa hartija od vrijednosti u Republici Srpskoj.

Sjedište Komisije je u Banjoj Luci, u Ulici Vuka Karadžića broj 6. U skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti, Komisija je nadležna da:

- a) donosi opšte akte u sprovođenju ovog i drugih zakona, kada je za to ovlašćena zakonom,
- b) prati i proučava stanje i kretanje na tržištu hartija od vrijednosti i o tome obavještava Vladu Republike Srpske i Narodnu skupštinu Republike Srpske,
- v) daje i oduzima dozvole, odobrenja i saglasnosti kada je za to ovlašćena ovim i drugim zakonima,
- g) kontroliše poštivanje pravila uobičajene trgovine i lojalne konkurencije u trgovini hartijama od vrijednosti,
- d) vrši nadzor nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i emitentima hartija od vrijednosti u postupku emisije, te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti,
- đ) vrši nadzor i preduzima potrebne mjere u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i u okviru svoje nadležnosti saraduje sa drugim nadležnim organima u vezi sa sprovođenjem zakona i drugih propisa kojima se regulišu obaveze sprovođenja mjera sprečavanja pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti,
- e) propisuje, organizuje, preduzima i nadgleda mjere kojima osigurava efikasno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti i zaštitu interesa investitora,
- ž) utvrđuje pravila trgovanja hartijama od vrijednosti,
- z) obustavlja emisiju i trgovanje pojedinim hartijama od vrijednosti i preduzima druge mjere u slučaju kada procijeni da su tim aktivnostima ugroženi interesi investitora i javnosti ili one nisu u skladu sa zakonom i drugim propisima,
- i) propisuje opšte i posebne uslove poslovanja koje moraju ispunjavati pravna lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti,
- j) propisuje obavezan sadržaj informacija koje moraju biti objavljene od strane emitenata hartija od vrijednosti javnom ponudom,
- k) propisuje obavezni sadržaj informacija koje se dostavljaju Komisiji ili javno objavljuju učesnici koji učestvuju u trgovanju hartijama od vrijednosti,
- l) podnosi nadležnom organu prijavu protiv pravnih i fizičkih lica, za koje u postupku nadzora utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju,
- lj) sprovodi prethodne radnje u slučaju povrede zakonskih odredaba i drugih propisa,
- m) daje informacije i širi znanja o djelovanju tržišta hartija od vrijednosti,
- n) saraduje sa srodnim organizacijama u inostranstvu,
- nj) vodi knjige i registre u skladu sa odredbama ovog i drugih zakona,
- o) propisuje visinu naknada za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti,

- p) pokreće inicijativu za donošenje zakona i drugih propisa iz područja emitovanja hartija od vrijednosti i trgovanja hartijama od vrijednosti, daje prijedloge za izmjene zakona i drugih propisa iz ovog područja, učestvuje u pripremanju drugih zakona i propisa koji su od interesa za učesnike tržišta hartija od vrijednosti, informiše javnost o načelima na kojima djeluje tržište hartija od vrijednosti,
- r) daje mišljenja u vezi sa provođenjem propisa koji sadrže ovlašćenja Komisije, a na zahtjev stranaka u postupku ili lica koje dokažu svoj pravni interes i
- s) preduzima ostale mjere i obavlja druge poslove u skladu sa zakonskim ovlašćenjima.

Način rada, odlučivanje i organizacija Komisije bliže se uređuju Statutom i Poslovníkom o radu Komisije.

1.2. Imenovanje članova i sastav Komisije

Komisiju čine predsjednik, zamjenik predsjednika i tri člana, koje na prijedlog predsjednika Republike Srpske, a uz njihovu prethodnu pismenu saglasnost, imenuje Narodna Skupština Republike Srpske.

Mandat članova Komisije traje pet godina, s tim da isto lice može više puta biti imenovano u sastav Komisije. Za člana Komisije može biti imenovano lice koje ima visoku stručnu spremu ekonomskog ili pravnog smjera, pet godina radnog staža u toj spremi u oblasti tržišta kapitala, odgovarajuće stručno znanje i lična svojstva koja ga čine dostojnim za obavljanje ove funkcije.

Imajući u vidu ovlaštenja i odgovornosti Komisije, kao i potrebu očuvanja integriteta svih lica zaposlenih u Komisiji, Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti je regulisano da predsjednik, zamjenik predsjednika i članovi Komisije ne mogu:

- a) biti u međusobnom srodstvu ili braku,
- b) biti lica koja su kažnjavana za djela koja su nespojiva sa radom u Komisiji,
- v) obavljati dužnost u političkoj stranci i učestvovati u političkim aktivnostima koje su nespojive sa radom u Komisiji,
- g) posjedovati, direktno ili indirektno, udio ili akcije u kapitalu pravnih lica, kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova,
- d) biti članovi organa pravnih lica kojima Komisija daje dozvolu za obavljanje poslova ili djelatnosti, kao ni emitenata hartija od vrijednosti,
- đ) obavljati djelatnost ili provoditi aktivnosti koje su u suprotnosti sa načelima zaštite investitora ili samostalnosti rada Komisije.

Navedena ograničenja primjenjuju se i na zaposlene u Komisiji.

Pored toga, posebnim etičkim pravilima detaljno su uređene sve obaveze, ograničenja i odgovornosti članova i zaposlenih u Komisiji, a s ciljem postizanja što većeg stepena povjerenja u tržište hartija od vrijednosti.

1.3. Organizaciona struktura Komisije

Sa stanovišta organizacione strukture, Komisiju čine četiri sektora i Sekretarijat.

Slika 1. Organizaciona struktura Komisije

Svaki od navedenih sektora obavlja sljedeće poslove iz svoje oblasti:

- priprema nacрта i prijedloga propisa koje donosi Komisija,
- priprema prijedloga mišljenja i stavova Komisije,
- obrada zahtjeva za davanje odobrenja i dozvola ovlaštenim učesnicima i emitentima,
- praćenje izvršenja rješenja,
- vođenje odgovarajućih registara,
- praćenje objavljivanja finansijskih i drugih poslovnih informacija emitenata i ovlaštenih učesnika,
- kontrola izvršavanja obaveza i poslovanja ovlaštenih učesnika,
- davanje saglasnosti na akte ovlaštenih učesnika i
- prikupljanje informacija i izrada izvještaja o stanju i problematici iz svoje oblasti.

Sekretarijat kao poseban organizacioni dio obavlja poslove koji su od zajedničkog interesa za Komisiju u cjelini i čijim se vršenjem obezbjeđuje nesmetan, efikasan i usklađen rad svih organizacionih dijelova, kao i stručno-operativne poslove pravne i ekonomske prirode, finansijsko-materijalne poslove, informatičke, dokumentacione, statističko-evidencione, kancelarijske, birotehničke i poslove tekućeg i investicionog održavanja i obezbjeđivanja drugih uslova rada.

2. STATISTIČKI PODACI O RADU KOMISIJE

2.1. Sjednice komisije

OPIS	BROJ
1. Održane sjednice	35
2. Tačke dnevnog reda	545
a) Predsjednik	5
b) Sekretarijat	13
v) Emisija hartija od vrijednosti	219
g) Razvoj i međunarodna saradnja	80
d) Izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	141
đ) Nadzor	87

Tabela 1. Pregled održanih sjednica Komisije u 2012. godini po tačkama dnevnog reda

OPIS	BROJ
1. Pravilnici	26
a) Sekretarijat	1
b) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	11
v) Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	4
g) Sektor za nadzor	1
d) Sektor za razvoj i međunarodnu saradnju	9
2. Odluke	6
a) Predsjednik	1
b) Sekretarijat	1
v) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	1
g) Sektor za nadzor	1
d) Sistemska grupa administratora	2
3. Uputstva	1
4. Rješenja	227
a) Sekretarijat	1
b) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	96
v) Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	122
g) Sektor za nadzor	8
5. Zaključci	39
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	19
b) Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	4
v) Sektor za nadzor	15
g) Sistemska grupa administratora	1
6. Dopisi	20
a) Predsjednik	2
b) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	7
v) Sektor za nadzor	7
g) Sektor za razvoj i međunarodnu saradnju	4
7. Zapisnici	41
a) Sektor za nadzor	31
b) Sektor za razvoj i međunarodnu saradnju	10

OPIS	BROJ
8. Analize	3
9. Informacije	4
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	1
b) Sektor za nadzor	3
10. Izvještaji	5
11. Zahtjevi za pokretanje prekršajnog postupka	23
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	14
b) Sektor za nadzor	7
v) Sektor za razvoj i međunarodnu saradnju	2
12. Mišljenja	2
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	1
b) Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	1
13. Žalbe	5
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	1
b) Sektor za nadzor	4
14. Odgovori na zahtjev	7
15. Odgovori na tužbe	14
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	9
b) Sektor za nadzor	5
16. Odgovori na upit	63
a) Sektor za emisiju hartija od vrijednosti	31
b) Sektor za izdavanje dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu	3
v) Sektor za nadzor	9
g) Sektor za razvoj i međunarodnu saradnju	20
17. Saopštenja	4
18. Interni akti	1
19. Ostalo	73
UKUPNO	564

Tabela 2. Struktura i broj donesenih akata u 2012. godini iz nadležnosti Komisije

Iz prikazanih tabela vidljivo je da je u toku 2012. godine održano 35 sjednica na kojima je raspravljano o ukupno 564 tačke dnevnog reda. Takođe je važno istaći da je donešeno 227 rješenja, što ukazuje na visok stepen aktivnosti Komisije po pitanju rješavanja pojedinačnih slučajeva iz oblasti emisije hartija od vrijednosti, izdavanja dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu i nadzora.

2.2. Registri i evidencije Komisije

Komisija vodi registre učesnika na tržištu kojima izdaje dozvole za obavljanje poslova i to:

1. Registar emitenata,
2. Registar kvalifikovanih investitora,
3. Registar investicionih fondova i društava za upravljanje,
4. Registar ovlašćenih učesnika, odnosno berzanskih posrednika, kastodi banaka, brokera, investicionih savjetnika i investicionih menadžera.

Upisi u registre vrše se na osnovu riješenih zahtjeva, kao i obavještenja koja su učesnici obavezni da blagovremeno dostavljaju Komisiji.

Naziv registra	Broj upisa	
	2012.	2001. – 2012.
Upis u Registar emitenata:	7	1.004
Upis promjena u Registru emitenata	184	1.812
Broj brisanih emitenata	47	138
Registar društava za upravljanje investicionim fondovima	0	31
Registar investicionih fondova	0	32
Registar pravnih lica ovlaštenih za poslovanje sa hartijama od vrijednosti	0	44
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja broker	6	119
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja investicioni savjetnik	0	3
Registar izdatih uvjerenja o položenom stručnom ispitu za sticanje zvanja investicioni menadžer	0	159
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova brokera	10	173
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova investicionog savjetnika	2	10
Registar izdatih dozvola za obavljanje poslova investicionog menadžera	25	205

Tabela 3. Pregled registara Komisije u 2012. godini i periodu od 2001. – 2012. godine

Na osnovu podataka iz prethodne tabele vidljivo je da u 2012. godini nije bilo upisa u registrima društava za upravljanje, investicionih fondova i pravnih lica ovlaštenih za poslovanje sa hartijama od vrijednosti, što ukazuje na stagnaciju u aktivnostima ovlašćenih učesnika u smislu povećanja interesovanja za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti na tržištu kapitala Republike Srpske.

Naziv registra	Broj upisa	
	01.01. – 31.12.2012.	Ukupno 2001. - 2012.
Upis u Registar emitenata:	7	1.004
Upis promjena u Registru emitenata	184	1.812
Broj brisanih emitenata	47	138

Tabela 4. Podaci o promjenama u registru emitenata kod Komisije

Od početka rada Komisije, do posljednjeg dana izvještajnog perioda upisano je ukupno 1.004 emitenata, pri čemu je u istom izvještajnom periodu, i to nešto intenzivnije od početka primjene Zakona o privrednim društvima i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o preuzimanju akcionarskih društava (u posljednje tri i po godine), brisano ukupno 138 emitenata,¹ uglavnom po osnovu statusnih promjena ali i po osnovu zaključenih stečajnih postupaka, te promjene pravne forme nakon istiskivanja manjinskih akcionara u postupku preuzimanja.

¹ Postoje naznake da postoji znatan broj preduzeća koja su prestala sa radom, ali formalna procedura nije okončana. Komisija intenzivno radi na prikupljanju podataka o ovim preduzećima;

Godina	Broj upisanih emitenata	Broj promjena podataka	Broj brisanih emitenata
2001.	198	0	0
2002.	339	0	0
2003.	130	59	3
2004.	54	81	6
2005.	60	86	3
2006.	34	220	5
2007.	64	225	11
2008.	37	252	2
2009.	34	221	24
2010.	19	237	8
2011.	28	247	29
2012.	7	184	47
Ukupno	1.004	1.812	138

Tabela 5. Uporedni pregled promjena podataka u registru emitenata u periodu od 2000. - 2012. godine

3. EMISIJA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Postupak emisije podrazumijeva skup radnji koje emitent preduzima u svrhu prikupljanja sredstava prodajom hartija od vrijednosti prvim imaojcima, uz obavezu da svakom od njih omogući ostvarivanje prava iz hartije od vrijednosti koju emituje.

U postupku usaglašavanja sa zakonodavstvom Evropske unije, Zakon o tržištu hartija od vrijednosti je izmijenjen (izmjene su objavljene u „Službenom glasniku Republike Srpske“, broj 30/12, a stupile su na snagu 10. aprila 2013. godine), između ostalog i u dijelu kojim se propisuju vrste emisija hartija od vrijednosti, te u dijelu sadržaja informacija koje se objavljuju u tim postupcima. Prema odredbama inoviranog Zakona o tržištu hartija od vrijednosti i novog Pravilnika o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/12, stupio na snagu 05.07.2012.), emisija hartija od vrijednosti javnom ponudom može se izvršiti:

1. **uz obavezu objavljivanja prospekta**, u okviru koje se upis i uplata hartija od vrijednosti vrši na osnovu javnog poziva neodređenom broju lica, uz izradu prospekta kojim su sumirane informacije od važnosti za investitore, te
2. **bez obaveze objavljivanja prospekta**, pri čemu postoji obaveza emitenta da obavijesti Komisiju o donesenoj odluci o emisiji, te podnese zahtjev za promjenu podataka o kapitalu u registru emitenata.

U slučaju da se postupak emisije odvija javnom ponudom, emitent podnosi Komisiji zahtjev za odobrenje prospekta. U postupku odobravanja ovih zahtjeva Komisija cijeni, uz potpunost i urednost podnesene dokumentacije i elemente sadržane u odluci o emisiji iz aspekta ravnopravnosti akcionara i zaštite njihovih prava u pogledu informisanosti.

Posebna pažnja se posvećuje javnosti osnovnih podataka i dokumenata koji su bitni za investitore, poput odluke o emisiji, prospekta, te javnog poziva za upis i uplatu u slučaju javne ponude, te informacija koje se objavljuju u slučaju da se promjene na kapitalu obavljaju u postupcima bez obaveze objavljivanja prospekta.

Emisija bez obaveze objavljivanja prospekta, u skladu sa članom 60. Zakona, podrazumijeva:

- a) ponudu koja je upućena samo kvalifikovanim investitorima,
- b) ponudu koja je upućena fizičkim ili pravnim licima u Republici Srpskoj čiji broj ne može biti veći od deset, a koji nisu kvalifikovani investitori,
- v) ponudu koja je upućena investitorima koji će za upisane hartije od vrijednosti uplatiti iznos od najmanje 100.000 KM po investitoru za svaku pojedinačnu ponudu,
- g) ponudu hartija od vrijednosti čija pojedinačna nominalna vrijednost iznosi najmanje 100.000 KM,
- d) ponudu sa ukupnom vrijednosti za hartije od vrijednosti koja je manja od 200.000 KM, pri čemu se ovaj iznos računa tokom perioda od godinu dana,
- đ) ponudu akcija koje se emituju u zamjenu za već emitovane akcije iste klase, ukoliko emisija takvih novih akcija ne podrazumijeva povećanje osnovnog kapitala društva,
- e) hartije od vrijednosti koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene u postupku statusnih promjena društava, pod uslovom da za te hartije od vrijednosti postoji dokument sa podacima koje Komisija smatra ekvivalentnim podacima iz prospekta, uzimajući u obzir odredbe zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava,
- ž) akcije koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene bez naknade postojećim akcionarima ili kao dividende isplaćene u vidu akcija iste klase, kao i akcije u vezi sa kojima su dividende isplaćene, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i pravima iz akcija, kao i razlozima i detaljima u vezi sa ponudom,
- z) hartije od vrijednosti koje nudi ili će ponuditi emitent čije su hartije od vrijednosti uključene na berzu, odnosno drugo uređeno javno tržište ili društvo koje je povezano sa emitentom, a koje nudi ili će ponuditi sadašnjim ili bivšim članovima uprave ili zaposlenima, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i prirodi hartija od vrijednosti, kao i razlozima i detaljima koji se odnose na ponudu.

Kod ove vrste emisije emitent je obavezan da, u roku od sedam dana od dana donošenja odluke, obavijesti Komisiju o donesenoj odluci o emisiji, koja se pored druge dokumentacije dostavlja u prilogu obavještenja, te podnese zahtjev za upis promjene podataka o kapitalu u registru emitenata. U ovom postupku Komisija cijeni da li su iste donesene na način i po postupku utvrđenom Zakonom i drugim propisima, vodeći računa o zaštiti prava investitora. Na kraju postupka Komisija mijenja podatke o kapitalu u registru emitenata.

R. br.	Vrsta emisije	Broj emisija	Ukupan obim emisija (KM)
I	Emisija javnom ponudom	5	14.770.000
II	Emisija privatnom ponudom²	4	8.677.197
III	Emisija bez obaveze objavljivanja prospekta, i to:	12	44.419.828
	1. Ponuda koja je upućena samo kvalifikovanim investitorima	2	9.946.000
	2. Ponuda akcija koje se emituju u zamjenu za već emitovane akcije iste klase, ukoliko emisija takvih novih akcija ne podrazumijeva povećanje osnovnog kapitala društva	7	31.773.461
	3. Akcije koje se nude, dodjeljuju ili će biti dodijeljene bez naknade postojećim akcionarima ili kao dividende isplaćene u vidu akcija iste klase, kao i akcije u vezi sa kojima su dividende isplaćene, pod uslovom da postoji dokument sa podacima o broju i pravima iz akcija, kao i razlozima i detaljima u vezi sa ponudom	3	2.700.367
Ukupno		21	67.867.025

Tabela 6. Zbirni pregled emisija hartija od vrijednosti po vrstama u toku 2012. godine

R. br.	Emitenti	Redni broj emisije i vrsta emitovane hartije	Obim emisije (KM)	Uplaćeno (KM)
1) Javna ponuda				
1.	Opština Trnovo	1 (obveznice)	850.000	850.000
2.	Opština Kostajnica	2 (obveznice)	720.000	720.000
3.	Opština Šipovo	1 (obveznice)	1.700.000	1.700.000
4.	Farmland a.d. Nova Topola	2 (obveznice)	3.500.000	2.788.978,51
5.	Nova banka a.d. Banja Luka	2 (obveznice)	8.000.000	8.000.000
2) Privatna ponuda				
6.	Toplana a.d. Prijedor	2 (obične akcije)	2.940.448	2.940.448
7.	Leotar a.d. Trebinje	3 (obične akcije)	586.749	586.749
8.	Farmland a.d. Nova Topola	3 (obične akcija)	5.000.000	5.000.000
9.	Unicep Group a.d. Banja Luka	3 (obične akcija)	150.000	150.000
3) Emisije bez obaveze objavljivanja prospekta				
a) Ponuda za kvalifikovane investitore				
10.	Triglav osiguranje a.d. Banja Luka ³	7 (obične akcije)	1.946.000	1.946.000
11.	Jahorina osiguranje Vienna insurance group a.d. Pale	9 (obične akcije)	8.000.000	10.720.000
b) Pretvaranje rezervi i neraspoređene dobiti u osnovni kapital				
12.	Nešković osiguranje a.d. Bijeljina	6 (obične akcije)	1.000.000	

² Ova vrsta emisije je postojala pod tim nazivom do pominjanih izmjena Zakona o tržištu. Takođe, ovaj izvještajni period ne sadrži podatke o promjenama na kapitalu zatvorenih akcionarskih društava, što je bio slučaj sa ranijim izvještajima, jer je Zakonom o izmjenama i dopunama zakona o tržištu hartija od vrijednosti („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 30/12) fokus aktivnosti Komisije u oblasti nadzora u postupcima emisije hartija od vrijednosti na otvorenim akcionarskim društvima;

³ Promjene na osnovnom kapitalu pod rednim brojem 10 i 18 su rađene u jedinstvenom postupku prema članu 265. Zakona o privrednim društvima kao postupak istovremenog smanjenja i povećanja osnovnog kapitala;

R. br.	Emitenti	Redni broj emisije i vrsta emitovane hartije	Obim emisije (KM)	Uplaćeno (KM)	
13.	Fratello trade a.d. Banja Luka	9 (obične akcije)	1.693.556		
14.	Veterinarska stanica a.d. Šekovići	2 (obične akcije)	6.811		
v) Spajanje akcija					
15.	Autoprevoz a.d. Banja Luka	2 (obične akcije)	10.436.703		
g) Smanjenje kapitala					
R. br.	Naziv emitenta	Redni broj emisije	Obim emisije	Osnovni kapital prije smanjenja	Iznos smanjenja kapitala
16.	Unametal a.d. Novi Grad	2(obične akcije)	817.426	2.135.469	1.318.043
17.	Čajavec – servis i promet a.d. Banja Luka	2(obične akcije)	1.945.000	2.781.943	836.943
18.	Triglav osiguranje a.d. Banja Luka*	6(obične akcije)	3.610.000	5.556.000	1.946.000
19.	Integral sistem a.d. Doboj	2(obične akcije)	1.304.889	3.304.889	2.000.000
20.	Čajavec a.d. Banja Luka	2(obične akcije)	298.243	4.534.286	4.236.043
21.	Bobar osiguranje a.d. Bijeljina	6(obične akcije)	13.361.200	14.919.300	1.558.100

Tabela 7. Pregled pojedinačnih emisija hartija od vrijednosti po vrsti u 2012. godini

Ukupan broj i obim emisija hartija od vrijednosti u izvještajnoj godini najmanji je od početka funkcionisanja tržišta kapitala u Republici Srpskoj. Ovakvo stanje uzrokovano je smanjenom privrednom aktivnošću emitenata hartija od vrijednosti kojima se trguje na Banjalučkoj berzi.

U toku izvještajnog perioda registrovano je i deset promjena na kapitalu otvorenih akcionarskih društava i to tri emisije iz neraspoređenih rezervi i šest slučajeva u kojima je emitent smanjivao kapital smanjenjem broja akcija, dok je u jednom slučaju registrovano spajanje akcija.

U strukturi ukupnih emisija i u ovom izvještajnom periodu najveći dio čine emisije bez obaveze izrade prospekta. Iako učešće javnih ponuda u ukupnom broju emisija nije zanemariv, vidljivo je da je znatno smanjen broj javnih ponuda obveznica jedinica lokalne samouprave (tri u odnosu na sedam iz prethodnog izvještajnog perioda⁴), a i obim prikupljenih sredstava po ovom osnovu u 2012. godini je znatno smanjen (u toku 2011. godine prodajom obveznica jedinica lokalne samouprave prikupljeno je ukupno 11.607.500 KM, dok je u ovom izvještajnom periodu taj iznos 3.270.000 KM).

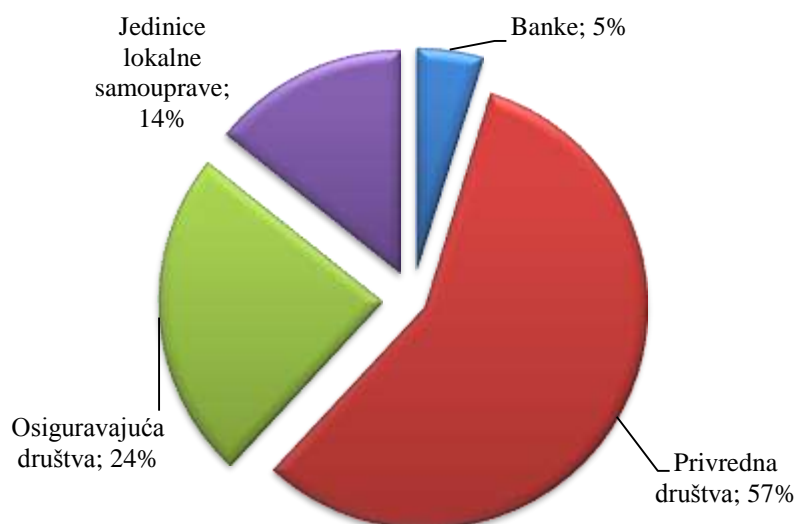
Ukupna vrijednost prikupljenog dodatnog kapitala u postupcima javne i privatne ponude, odnosno (s obzirom na izmjenu Zakona o tržištu hartija od vrijednosti) emisija zatvorenog tipa (član 60. stav 1. tačke a), b), v), g) i d)), od kojih su, u konkretnom slučaju, obavljene samo dvije emisije za kvalifikovanog investitora, u toku 2012. godine iznosila je 35.402.176 KM, dok je taj iznos u prethodnom izvještajnom periodu iznosio 103.791.368

⁴ U dosadašnjem periodu uspješno su okončane 23 emisije obveznica jedinica lokalne samouprave, pri čemu prikupljena sredstva iznose 74.695.000 KM (uz napomenu da je pet opština obavilo po dvije emisije);

KM. Ukupno prikupljena sredstava u postupcima javne i privatne ponude iznosi 873.013.175 KM⁵.

Na dan izvještaja, u toku je još jedna javna ponuda, a u ovom izvještajnom periodu (01.01.2012. godine do 31.12.2012. godine) emitenti nisu uspješno okončali dvije javne ponude, a neuspješno je okončan i jedan postupak istovremenog smanjenja i povećanja osnovnog kapitala. Takođe, dva obavještenja emitenata po osnovu emisije bez obaveze izrade prospekta (u postupku smanjenja kapitala) su odbijena, zbog neadekvatnog osnova za smanjenje kapitala, zbog čega je i zaključeno da nisu ispunjeni uslovi za upis smanjenja kapitala u registru emitenata. U jednom slučaju postupak smanjenja kapitala je okončan odbacivanjem obavještenja, jer zahtjev za promjenu podataka u registru emitenata nije bio uredan.

Takođe, u toku izvještajnog perioda registrovane su tri promjene oblika akcionarskog društva, pretvaranjem otvorenog u zatvoreno društvo (u prethodnom izvještajnom periodu ovu aktivnost obavilo je jedno društvo), a u jedanaest slučajeva Komisija je registrovala promjenu pravne forme akcionarskog društva u društvo sa ograničenom odgovornošću (u prethodnom izvještajnom periodu obavljene su dvije ovakve registracije). Jedan postupak promjene pravne forme je prekinut zbog rješavanja prethodnog pitanja.

Slika 2. Struktura emisija prema vrsti akcionarskog društva u 2012. godini

U vezi sa emisijama hartija od vrijednosti Komisija je usvojila trideset i četiri odgovora na razne upite. Povećan broj upita je uzrokovan činjenicom da su u toku izvještajnog perioda stupili na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti kao i izmijenjeni podzakonski akti Komisije.

Napominjemo da je u aprilu 2012. godine, stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopuna Zakona o tržištu hartija od vrijednosti kojim je izvršeno cjelovito usaglašavanje sa direktivama i drugim propisima Evropske unije o sadržaju prospekta i drugim relevantnim informacijama koje se objavljuju u vezi sa emisijom hartija od vrijednosti, sa posebnim efektom na količinu i kvalitet informacija koje se objavljuju. Očekivanja su, da se po ovom

⁵ Naravno, taj iznos se razlikuje u odnosu na obim ovih vrsta emisija zbog činjenice da u nekim slučajevima nije prodat ukupan obim emisije, a u nekim slučajevima emisija je realizovana uz emisionu premiju, odnosno po prodajnim cijena većim od cijena po kojima su hartije emitovane;

osnovu, pored formalnog usaglašavanja sa pravnim naslijeđem razvijenih zemalja, investitorima obezbijedi i detaljniji uvid u aktivnosti koje emitent obavlja.

U izvještajnom periodu, Komisija je pripremila jedan odgovor za upravni spor koji je pokrenut protiv akta Komisije, a u vezi sa postupkom promjene na kapitalu po osnovu smanjenja osnovnog kapitala, kao i jedan odgovor na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke. Oba ova postupka su u toku. Pored toga, u 2012. godini Komisija je dobila dvije presude Okružnog suda u Banjoj Luci, kojima su tužbe protiv akata Komisije (a u vezi sa promjenama ka kapitalu) iz ranijih izvještajnih perioda (2010. godina) odbijene.

4. IZVJEŠTAVANJE I OBJAVLJIVANJU INFORMACIJA OD STRANE EMITENATA HARTIJA OD VRIJEDNOSTI KOJE SU PREDMET JAVNE PRODAJE

Pravilnikom o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenata hartija od vrijednosti koje su predmet javne prodaje („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 60/12), detaljno je regulisan način izvršavanja obaveza akcionarskih društava i emitenata čije su hartije od vrijednosti predmet javne ponude. Izmjenama Zakona o tržištu iz aprila 2012. godine, odvojeno su regulisane obaveze emitenta čije su hartije od vrijednosti uvrštene na službeno berzansko tržište i slobodno tržište. Prema pomenutom Pravilniku, izvještaji koje sastavlja i objavljuje emitent na službenom berzanskom tržištu su:

- a) godišnji finansijski izvještaj,
- b) polugodišnji finansijski izvještaj,
- v) tromjesečni finansijski izvještaj,
- g) konsolidovani finansijski izvještaj,
- d) izvještaj o poslovanju,
- đ) revizorski izvještaj,
- e) izvještaj o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta,
- ž) izjava o usklađenosti organizacije i djelovanja sa kodeksom ponašanja, odnosno standardima korporativnog upravljanja i
- z) poseban izvještaj revizora, u skladu sa zahtjevima Komisije.

Zbog činjenice da znatan broj akcionarskih društava nije imao odgovarajući kapacitet da zadovolji sve zakonske obaveze u pogledu izvještavanja investicione javnosti, kao i druge obaveze koje proističu iz pravne forme otvorenih akcionarskih društava, izmjenama Zakona o tržištu odvojene su obaveze emitenata sa službenog berzanskog tržišta i slobodnog tržišta.

Emitenti, čije su hartije od vrijednosti uvrštene na slobodno tržište, obavezni su da sastavljaju i objavljuju godišnji finansijski izvještaj, konsolidovani finansijski izvještaj, izvještaj o poslovanju, revizorski izvještaj,⁶ te izvještaj o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta.

Zbog neizvršavanja zakonskih obaveza u pogledu izvještavanja investicione javnosti, Komisija je u toku 2012. godine podnijela osam prekršajnih prijava zbog neobjavljivanja finansijskih i revizorskih izvještaja.

⁶ U izvještajnom periodu bilo je predviđeno da emitenti, nad kojima je pokrenut stečajni postupak ili ispunjavaju dva od sljedeća tri kriterijuma: osnovni kapital iznosi manje od 3.000.000 KM, imaju manje od 200 akcionara, te akcije koje su emitovali nisu u vlasništvu investicionog fonda, nemaju obaveze da ovaj izvještaj sastavljaju, odnosno objavljuje;

5. PREUZIMANJE AKCIONARSKIH DRUŠTAVA

Otvorena akcionarska društva (uz jedan izuzetak) su sadašnji pravni status dobila u procesu privatizacije. Relativno velika disperzija vlasništva, uzrokovana masovnom vaučerskom privatizacijom, čak i u malim preduzećima (posmatrano iz aspekta veličine kapitala) uzrokovala je veći broj preuzimanja u prethodnom periodu. Postupak se odvija u skladu sa Zakonom o preuzimanju akcionarskih društava („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 65/08 i 92/09)⁷, čije odredbe omogućavaju manjinskim, ali i drugim akcionarima da, u postupku preuzimanja društva po unaprijed utvrđenim uslovima prodaju akcije emitentata u kojima nemaju znatnijeg uticaja na upravljanje, ili drugih interesa. U okviru ovog izvještajnog perioda konsolidacija vlasništva je nastavljena. Ipak, posebna karakteristika preuzimanja u toku 2012. godine ogleda se u činjenici da se u znatnom broju slučajeva radi o drugom ili trećem „krugu“ preuzimanja, a koja su obavljena s ciljem ostvarivanja uslova za promjenu pravne forme i zatvaranja privrednih društava.

U toku 2012. godine proveden je ukupno četrdeset i jedan postupak preuzimanja pojedinačnih akcionarskih društva, od čega je u trinaest slučajeva ponuda za akcije istog emitenta data drugi put, u pet slučajeva ponuda za preuzimanje istog akcionarskog društva data je treći put, a u dva slučaja ponuda za preuzimanje data je i četvrti put. U izvještajnom periodu nije bilo konkurentskih ponuda. Od početka primjene Zakona 2002. godine, pa do kraja 2012. godine, objavljene su ponude za preuzimanje 293⁸ akcionarska društava. U 247 slučajeva ponudiooci su stekli više od 50% učešća u vlasništvu i time faktički preuzeli punu kontrolu nad radom akcionarskog društva.

R. br.	Akcionarsko društvo (emitent)	Osnovni kapital emitenta (KM)	Ponudilac i lice/lica koja s ponudiocem zajednički djeluju	Cijena u postupku preuzimanja (KM)	Procenat akcija s pravom glasa u vlasništvu ponudioaca	
					prije preuzimanja	nakon preuzimanja
Ponudilac stekao preko 75% vlasništva emitenta						
1.	Jahorina osiguranje a.d. Pale (II)	11.758.200	Vienna Insurance group AG Wien	386,55 KM	96,63%	100%
2.	Gradiška tržnica a.d. Gradiška	420.046	Zoran Gajić	1,00 KM	31,19%	93,76%
3.	P.S.C. "TAM" a.d. Banja Luka	4.211.069	Tržnica a.d. Banja Luka	0,44 KM	88,92%	100%
4.	Poljoprivrednik a.d. Derventa (II)	6.965.629	"KIM TEC" d.o.o. Vitez	0,40 KM	98,57%	100%
5.	Očna optika a.d. Banja Luka	210.000	"MG MIND" d.o.o. Mrkonjić Grad	5,24 KM	94,33%	100%
6.	Agroexport a.d. Doboj (II)	662.996	Boško Popadić	0,63 KM	95,09%	100%
7.	Srbijeputevi a.d. Foča (II)	1.141.399	Gordan Pavlović	1,00 KM	25,03%	97,08%
8.	Novi Grad a.d. Ugljevik (IV)	1.764.698	Comesar Energy Group Limited	0,45 KM	95,11%	100%
9.	Fabrika vijaka a.d. Mrkonjić Grad	5.841.779	"MIG Elektro" d.o.o. Mrkonjić Grad	0,16 KM	60,92%	94,16%
10.	Srbijeputevi a.d. Foča (II)	1.141.399	Gordan Pavlović	1,00 KM	97,19%	100%
11.	Čajavec FSU a.d. Laktaši (II)	5.319.043	IMSS-TRADE d.o.o. Banja Luka	0,40 KM	99,11%	100%
12.	Veterinarska stanica a.d. Kneževo	294.821	Rajko Pikelja	0,33 KM	71,59%	90,37%

⁷ Praktično, od početka funkcionisanja tržišta kapitala u Republici Srpskoj, ovi postupci su bili zakonom uređeni – Zakon o preuzimanju akcionarskih društava (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 64/02 – II dio);

⁸ Ovaj uporedni pokazatelj za 2011. godinu sadrži grešku;

R. br.	Aktionarsko društvo (emitent)	Osnovni kapital emitenta (KM)	Ponudilac i lice/lica koja s ponudiocem zajednički djeluju	Cijena u postupku preuzimanja (KM)	Procenat akcija s pravom glasa u vlasništvu ponudioca	
					prije preuzimanja	nakon preuzimanja
13.	Unicredit Bank a.d. Banja Luka	82.054.700	Unicredit bank Austria AG	700,00 KM	92,92%	97,85%
14.	Veterinarska stanica a.d. Bileća	49.258	Božo Milošević	1,00 KM	80,02%	88,42%
15.	Trgoprom a.d. Kotor Varoš (II)	1.316.603	Pristajko Miljanović	0,28 KM	81,68%	88,49%
16.	Autoservis a.d. Foča (III)	888.748	Vladan Ignjatović	0,10 KM	97,72%	100%
17.	Motel Internacional a.d. Banja Luka (II)	2.339.000	Goran Janković	0,20 KM	95,04%	100%
18.	Fabrika vijaka a.d. Mrkonjić Grad (II)	5.841.779	"MIG Elektro" d.o.o. Mrkonjić Grad	0,16 KM	95,12%	100%
Ponudilac stekao manje od 75 % vlasništva emitenta						
1.	Transtter a.d. Brod	10.906.735	"Aquaris" d.o.o. Beograd	0,15 KM	24,38%	70,02%
2.	Fates a.d. Sokolac	2.814.300	Miodrag Dupljanin	0,027 KM	31,67%	69,52%
3.	Višegrad-promet a.d. Višegrad	6.278.188	Miroslav Rašević	0,10 KM	25,03%	29,03%
4.	Društveni standard a.d. Banja Luka	998.102	Radivoje Janković	0,55 KM	45,00%	45,00%
5.	Fabrika obuće FOMG a.d. Mrkonjić Grad	3.011.941	"BEMA" d.o.o. Banja Luka	0,13 KM	35,55%	54,04%
Ponudilac i lica koja zajednički djeluju s ponudiocem stekli više od 75 % vlasništva emitenta						
1.	Radnik-promet a.d. Doboj	1.215.045	Rajko Savić	0,105 KM	45,09%	60,98
			(Miloš Savić)		15,89%	15,89%
			(Darko Savić)		23,12%	23,12%
2.	Sloga a.d. Kozarska Dubica (III)	892.606	Mile Puzigača	1,55 KM	32,29%	33,34%
			(Dragan Petraković)		32,29%	33,33%
			(Mirjana Matanović-Bundalo)		32,29%	33,33%
3.	Pobjeda a.d. Bijeljina (III)	10.9244.945	Jelena Ćurčić	0,871 KM	2,86%	5,19%
			Slobopromo d.o.o Lončari		43,00%	43,00%
			(Slobodan Ćurčić)		23,47%	23,47%
			(Miloš Ćurčić)		28,35%	28,35%
4.	Medikart zdravstvena ustanova ambulanta a.d. Banja Luka (II)	981.008	Stojko Vučenović	0,60 KM	20,83%	33,93%
			(Marinka Vučenović)		66,07%	66,07%
5.	Projekt a.d. Banja Luka	520.043	Miroslav Vujatović	1,23 KM	27,41%	27,44%
			(Borko Đurić)		27,41%	27,44%
			(Milenko Čičić)		27,41%	27,44%
6.	Gradska pivnica a.d. Banja Luka (II)	1.303.264	Nikola Vukelić	0,40 KM	49,16%	55,30%
			(Drvna industrija Vukelić d.o.o. Aleksandrovac)		44,70%	44,70%
7.	Krajinapremjer a.d. Banja Luka (IV)	2.167.451	Todor Panić	0,63 KM	26,24%	23,24%
			(Zoran Stevanović)		66,40%	76,76%
8.	Rudnik krečnjaka Integral Carmeuse a.d. Doboj	5.762.536	Carmeuse Eastern Europe B.V.	1,00 KM	65,96%	74,99%
			(Bohemian Lime B.V.)		25,00%	25,00%

R. br.	Akcionarsko društvo (emitent)	Osnovni kapital emitenta (KM)	Ponudilac i lice/lica koja s ponudiocem zajednički djeluju	Cijena u postupku preuzimanja (KM)	Procenat akcija s pravom glasa u vlasništvu ponudioca	
					prije preuzimanja	nakon preuzimanja
9.	Fabrika kreča Carmeuse Integral a.d. Doboj	10.847.958	Carmeuse Eastern Europe B.V.	0,73 KM	20,26%	24,99%
			(Bohemian Lime B.V.)		75,00%	75,00%
10.	Trgovina a.d. Laktaši (II)	1.823.545	Ljubomir Šormaz	0,50 KM	32,30%	33,33%
			Stanko Karać		32,30%	33,33%
			Radovan Bobić		10,00%	11,04%
			Bobić company d.o.o. Laktaši		22,29%	22,29%
11.	Samački smještaj a.d. Banja Luka (II)	2.609.780	Borko Đurić	0,39 KM	45,60%	46,75%
			Brane Janković		43,77%	44,92%
12.	Krajinapromet a.d. Banja Luka	587.236	Zoran Bajić	0,80 KM	10,00%	17,97%
			Milovan Bajić		24,84%	24,84%
			Dragan Bojić		24,55%	24,55%
			Goran Đukić		24,23%	24,24%
			Aleksandar Kremenović		5,00%	5,00%
			Dragan Injac		3,41%	3,41%
13.	Plan a.d. Banja Luka (III)	1.178.835	Inkoprom d.o.o. Banja Luka	1,60 KM	10,00%	11,86%
			NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka		49,00%	49,00%
			Nova ljubljanska banka d.d. Ljubljana		39,14%	39,14%
14.	Refinerija ulja Modriča a.d. Modriča	203.487.123	Nestro petrol a.d. Banja Luka	0,257 KM	75,65%	16,27%
			OAO Neftgazinkor		1,33%	75,65%
Ponudilac i lica koja zajednički djeluju s ponudiocem stekli manje od 75 % vlasništva emitenta						
1.	Banjaluka film a.d. Banja Luka	1.115.139	Evropa 92 d.o.o. Gradiška	0,93 KM	41,50%	41,76%
			Nenad Ninković		22,55%	22,81%
2.	Mesoprodukt a.d. Bijeljina	2.670.063	(Slaviša Lazarević)	0,15 KM	22,71%	22,71%
			Sladana Simić		7,49%	7,49%
3.	Semberka a.d. Janja (II)	5.340.198	(Svetlana Manojlović)	0,0001 KM	0%	35,52%
			Zoran Nikolić		0%	35,52%
4.	Napredak a.d. Bijeljina	2.501.665	LD d.o.o. Bijeljina	1,4926 KM	4,7668%	4,78%
			(Dušan Lazarević)		25,0853%	25,09%
			(Miloš Čurčić)		15,9469%	15,95%
			(Slobodan Čurčić)		25,8266%	25,84%

Tabela 8. Pregled završenih postupaka preuzimanja akcionarskih društava u toku perioda 01.01. – 31.12.2012. godine

U skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima, Komisija je u izvještajnom periodu, svojim rješenjima, a u postupku nadzora utvrdila obavezu objavljivanja javne ponude za preuzimanje u četiri slučaja.

Komisija je u izvještajnom periodu usvojila jedanaest odgovora na upite i zahtjeve za davanje mišljenja u vezi sa procedurom preuzimanja (u toku 2011. godine usvojeno je dvadeset odgovora na upite, u toku 2010. godine usvojeno je devet odgovora na upite i zahtjeve za davanje mišljenja u vezi sa procedurom preuzimanja), kao i jedan odgovor na žalbu po presudi Okružnog suda za prekršaj iz Zakona o preuzimanju. U jednom slučaju postupak utvrđivanja obaveze za preuzimanje je ponovljen.

Bitno je istaći i činjenicu da je Komisija za hartije od vrijednosti dio nadzora u provođenju Zakona o preuzimanju obavljala na zahtjev pojedinačnih akcionara emitenata, čime je analiza konkretnih slučajeva znatno olakšana, naročito u postupcima zajedničkog djelovanja povezanih lica prema emitentima, s tim da utvrđivanje ovakvog djelovanja sa stanovišta ovlaštenja Komisije i drugih nadležnih organa za provođenje odgovarajućih radnji, predstavlja značajan problem u postupcima nadzora. U tom kontekstu, očekivane inicirane izmjene Zakona bi trebale da olakšaju rad Komisije.

Na strani emitenata koji su predmet preuzimanja može se konstatovati da se radi uglavnom o malim i srednjim preduzećima, koja su ponudioci samostalno preuzimali, što ukazuje na tendenciju zatvaranja pojedinih akcionarskih društava. U toku izvještajnog perioda u dvadeset i jednom slučaju ponudioci su iskoristili zakonsku mogućnost istiskivanja akcionara u toku postupka preuzimanja (član 18. stav 1. Zakona o preuzimanju - pravo na tzv. prinudnu prodaju u postupku preuzimanja) i stekli 100%-tno vlasništvo na kapitalom akcionarskog društva (jedanaest postupka preuzimanja sa ovom pretpostavkom u 2011. godini, uz tri ovakva slučaja u 2010. godini).

Bez obzira na različitost ključnih motiva za sticanje većinskog učešća u vlasničkoj strukturi, nema dokaza da je koncentracija vlasništva doprinijela i prijeko potrebnom finansijskom restrukturiranju i efikasnijem upravljanju preduzećima, već je naprotiv osnovna djelatnost ugašena a nekretnine i oprema promijenile prvobitnu namjenu.

U sedam slučajeva Komisija je nadležnim sudovima podnijela zahtjeve za pokretanje prekršajnog postupka, zbog nepoštovanja odredaba i počinjenih prekršaja po Zakonu o preuzimanju akcionarskih društava.

Komisija je u toku izvještajnog perioda pripremila odgovore za pet upravnih sporova koji su pokrenuti protiv akata Komisije, i to uglavnom u vezi sa utvrđenim obavezama za objavljivanje ponude za preuzimanje. Jedan postupak je okončan odbacivanjem tužbenog zahtjeva zbog neblagovremenosti.

6. IZDAVANJE DOZVOLA I SAGLASNOSTI UČESNICIMA NA TRŽIŠTU

Poslovi koje Komisija obavlja u dijelu izdavanja dozvola i saglasnosti učesnicima na tržištu mogu se grupisati u tri cjeline i to:

1. operativne aktivnosti,
2. edukativne aktivnosti i
3. registracioni poslovi.

Operativne aktivnosti Komisije u dijelu izdavanja dozvola i saglasnosti odnose se na prijem i obradu zahtjeva podnesenih u skladu sa odredbama Zakona o investicionim fondovima i Zakona o tržištu hartija od vrijednosti.

6.1. Dozvole i saglasnosti u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima

Zakonom o investicionim fondovima Komisiji za hartije od vrijednosti data su ovlaštenja za izdavanje sljedećih dozvola:

- Društvima za upravljanje investicionim fondovima za obavljanje djelatnosti vezanih uz upravljanje investicionim fondovima (član 28. Zakona);
- Društvima za upravljanje dozvolu za osnivanje i upravljanje investicionim fondovima i to:
 - zatvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom (član 60. Zakona),

- zatvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom za ulaganje u nekretnine (član 80. Zakona),
- otvorenim investicionim fondom sa javnom ponudom (član 87. Zakona) i
- otvorenim investicionim fondom sa privatnom ponudom (član 123. Zakona);
- Društvima za upravljanje investicionim fondovima rizičnog kapitala za obavljanje djelatnosti vezanih uz osnivanje i upravljanje investicionim fondovima rizičnog kapitala sa privatnom ponudom (član 195. Zakona);
- Investicionim fondovima za promjenu banke depozitara (član 56. Zakona).

Pored nabrojanih dozvola, Komisija je ovlašćena da donosi rješenja kojima se daje:

1. Saglasnost na prospekt i statut investicionog fonda i sve njihove izmjene i dopune (član 105., 142., i 217. Zakona);
2. Saglasnost na pravilnik kojim se uređuje sukob interesa društva za upravljanje investicionim fondovima kojima upravlja (član 30. Zakona);
3. Saglasnost na imenovanje članova uprave društva za upravljanje (član 2. Pravilnika o uslovima za obavljanje poslova članova uprave društva za upravljanje investicionim fondovima);
4. Saglasnost na prenos poslova iz člana 23. Zakona na treća lica radi povećanja efikasnosti obavljanja poslova za čiji se prenos daje saglasnost (član 24. Zakona);
5. Odobrenje svih promotivnih informacija o investicionim fondovima i društvima koja njima upravljaju, a posebno koje se odnose na vlasničke udjele, finansijsko poslovanje i prava vlasnika udjela investicionog fonda (član 115. Zakona);
6. Saglasnost na pripajanje dva otvorena investiciona fonda,

U 2012. godini u Republici Srpskoj na tržištu kapitala poslovalo je 16 investicionih fondova, od kojih 14 zatvorenih investicionih fondova sa javnom ponudom i dva otvorena investiciona fonda sa javnom ponudom. Fondovima je u istom periodu upravljalo 13 registrovanih društava za upravljanje.

U 2012. godini završen je postupak likvidacije Otvorenog investicionog fonda "ADVANTIS DIAMOND", a nad Društvom za upravljanje investicionim fondovima "ADVANTIS CAPITAL MANAGEMENT" a.d. Banjaluka otvoren je postupak stečaja.

Naziv fonda	Datum izdavanja dozvole
Naziv društva: DUIF "EUROINVESTMENT" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "EUROINVESTMENT FOND" a.d. Banja Luka	27.8.2007.
Naziv društva: DUIF "ZEPTER INVEST" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "ZEPTER FOND" a.d. Banja Luka	25.5.2007.
Naziv društva: DUIF "ADVANTIS KAPITAL MENADŽMENT" a.d. Banja Luka – u stečaju	
Naziv društva: DUIF "AKTIVA INVEST" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "AKTIVA INVEST FOND" a.d. Banja Luka	25.7.2007.
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "VB FOND" a.d. Banja Luka	3.7.2007.
Naziv društva: DUIF "VIB" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond "VAUČERSKO INVESTICIONI BIZNIS FOND" a.d. Banja Luka	11.9.2007.
Naziv društva: DUIF "INVEST NOVA" a.d. Bijeljina	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "INVEST NOVA FOND" a.d. Bijeljina	15.6.2007.
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "UNIOINVEST FOND" a.d.	28.9.2007.

Naziv fonda	Datum izdavanja dozvole
Bijeljina	
Naziv društva: DUIF "Jahorina Konseko Progres " a.d. Pale	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "JAHORINA KONSEKO INVEST" a.d. Pale	21.12.2007.
Naziv društva: DUIF "MIKROFIN INVEST" d.o.o. Banja Luka	
Otvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "MIKROFIN PLUS"	23.9.2008.
Naziv društva: DUIF „BALKAN INVESTMENT MENADŽMENT“ a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "BALKAN INVESTMENT FOND"	25.7.2007.
Naziv društva: DUIF "BLB MENADŽMENT INVEST" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "BLB-PROFIT" a.d. Banja Luka	25.5.2007.
Naziv društva: DUIF "BORS INVEST" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "BORS INVEST FOND" a.d. Banja Luka	3.7.2007.
Naziv društva: DUIF "KRISTAL INVEST" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "KRISTAL INVEST FOND" a.d. Banja Luka	13.7.2007.
Otvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "KRISTAL KAPITAL"	11.12.2007.
Naziv društva: DUIF "POLARA INVEST" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "POLARA INVEST FOND" a.d. Banja Luka	3.7.2007.
Naziv društva: DUIF "PRIVREDNIK" a.d. Banja Luka	
Zatvoreni investicioni fond sa javnom ponudom "PRIVREDNIK INVEST" a.d. Banja Luka	15.6.2007.

Tabela 9. Pregled društava za upravljanje i investicionih fondova

U Republici Srpskoj i dalje dominiraju zatvoreni u odnosu na otvorene investicione fondove, što je posljedica transformacije privatizacionih investicionih fondova u zatvorene investicione fondove tokom 2007. godine.

Vrsta predmeta	Broj predmeta
Saglasnost na izmjene prospekta i statuta fonda	8
Saglasnost na imenovanje direktora i članova upravnog odbora društva	15
Rješenje o brisanju fonda iz Registra fondova	1
Saglasnost na promjenu banke depozitara ili ugovor sa bankom depozitarom i njegove izmjene i dopune	1

Tabela 10. Pregled obrađenih predmeta u periodu 01.01.-31.12.2012. godine u skladu sa Zakonom o investicionim fondovima

6.2. Dozvole i saglasnosti u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti

U skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti Komisija za hartije od vrijednosti je nadležna da daje sljedeće dozvole:

- Berzanskim posrednicima izdaje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti i to (član 62. Zakona):
 - brokerske poslove,
 - dilerske poslove,

- poslove podrške tržištu (eng. market making),
 - poslove upravljanja portfeljom,
 - poslove agenta emisije,
 - poslove preuzimanja emisije (eng. Underwriting),
 - poslove investicionog savjetovanja,
 - kastodi poslove;
2. Bankama izdaje dozvolu za obavljanje kastodi poslova, kao što su vođenje računa hartija od vrijednosti za račun klijenata, postupanja po nalogu klijenata i druge poslove u skladu sa Zakonom (član 128. Zakona);
 3. Berzi i drugom uređenom javnom tržištu izdaje dozvolu za poslovanje (član 143. Zakona);
 4. Centralnom registru hartija od vrijednosti izdaje dozvolu za obavljanje poslova propisanih u članu 189. Zakona (član 196. Zakona);
 5. Fizičkim licima izdaje dozvole za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera (član 93. Zakona).

Pored navedenih dozvola, Komisija za hartije od vrijednosti je ovlašćena da donosi i sljedeća rješenja kojima se:

1. Daje saglasnost na opšta akta i izmjene i dopune opštih akata berzanskih posrednika, Banjalučke berze hartija od vrijednosti, Centralnog registra hartija od vrijednosti i kastodi banaka;
2. Odobrava promotivni materijal berzanskih posrednika;
3. Daje saglasnost na imenovanje organa berzanskih posrednika, Banjalučke berze hartija od vrijednosti, Centralnog registra hartija od vrijednosti i kastodi banaka;
4. Izdaje uvjerenje o položenom ispitu za sticanje zvanja brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera

R. br.	Naziv berzanskog posrednika	Poslovi obuhvaćeni dozvolom	Datum izdavanja dozvole	Važenje dozvole
1.	Monet Broker a.d. Banja Luka	Brokerski i dilerski poslovi	18.1.2007.	18.1.2013.
		Poslovi agenta emisije	18.10.2011.	18.10.2014.
		Poslovi investicionog savjetovanja	30.12.2009.	30.12.2012.
2.	Zepter Broker a.d. Banja Luka	Brokerski i dilerski poslovi	31.03.2011.	31.03.2014.
		Poslovi agenta emisije	08.04.2010.	08.04.2013.
3.	Eurobroker a.d. Banja Luka	Brokerski poslovi	24.04.2011.	24.4.2014.
		Dilerski poslovi i poslovi agenta emisije	25.07.2010.	25.07.2013.
4.	Hypo Alpe Adria bank a.d. Banja Luka, Pododjel za poslovanje sa hartijama od vrijednosti Hypo Broker	Brokerski, dilerski poslovi, poslovi podrške tržištu, poslovi preuzimanja emisije, poslovi agenta emisije,	24.4.2009.	24.4.2015.
5.	Advantis Broker a.d. Banja Luka	Brokerski, dilerski poslovi, poslovi upravljanja portfeljom, poslovi preuzimanja emisije, poslovi agenta emisije, poslovi podrške tržištu	5.3.2010.	5.3.2013.
		Poslovi investicionog savjetovanja	19.1.2009.	19.1.2015.
6.	Unicredit Bank a.d. Banja Luka, Unicredit Broker	Brokerski, dilerski poslovi	28.4.2010	28.4.2013

R. br.	Naziv berzanskog posrednika	Poslovi obuhvaćeni dozvolom	Datum izdavanja dozvole	Važenje dozvole
7.	"Bobar Banka" a.d. Bijeljina, Odjeljenje za poslovanje sa hartijama od vrijednosti Bobar Broker	Brokerski, dilerski poslovi	28.3.2011	28.3.2014
		Poslovi agenta emisije, poslovi podrške tržištu, poslovi preuzimanja emisije	13.06.2011	13.06.2014
8.	"Nova Banka" a.d. Banja Luka, Filijala za poslove sa hartijama od vrijednosti Nova Broker	Brokerski i dilerski poslovi	19.4.2011	19.4.2014.
9.	Raiffeisen Capital a.d. Banja Luka	Brokerski poslovi	2.2.2010.	2.2.2013.
10.	Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka, Odjeljenje za posredovanje u poslovima za hartije od vrijednosti "Balkan Investment Broker"	Brokerski i dilerski poslovi, poslovi agenta emisije, poslovi podrške tržištu i poslovi preuzimanja emisije	18.04.2008.	18.04.2014.
12.	Fima International a.d. Banja Luka	Brokerski i dilerski poslovi i poslovi upravljanja portfeljom	25.7.2010	25.7.2013

Tabela 11. Pregled berzanskih posrednika koji su imali dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti na dan 31.12.2012. godine

U 2012. godini Berzanski posrednik PAVLOVIĆ INTERNATIONAL BANK a.d. Slobomir, Bijeljina, Odjeljenje za poslovanje sa hartijama od vrijednosti PIB Broker je prestao sa obavljanjem poslova sa hartijama od vrijednosti, te je sa važenjem prestala izdata dozvola za brokerske i dilerske poslove, poslove agenta emisije, podrške tržištu i poslove preuzimanja emisije.

Naziv kastodi banke	Datum izdavanja	Važenj edozvole
"Raiffeisen BANK" d.d. BiH	05.01.2010.	05.01.2013.
"Nova Banka" a.d. Banja Luka	30.03.2010.	30.03.2013.
"UniCredit Bank" d.d. Mostar	29.04.2010.	24.04.2013.
"Balkan Investment Bank" a.d. Banja Luka	27.01.2010.	27.01.2013.
"NLB Tuzlanska banka" d.d. Tuzla	22.04.2010.	22.04.2013.
"Hypo Alpe-Adria-Bank" d.d. Mostar	26.11.2010.	26.11.2013.
"UniCredit Bank" a.d. Banja Luka	20.05.2009.	20.05.2012.
„Sparkasse Bank“ dd Sarajevo-Tim za skrbničke poslove	27.02.2012.	27.02.2015.
"Centralni registar hartija od vrijednosti" a.d. Banja Luka	04.05.2009.	04.05.2015.

Tabela 12. Pregled kastodi banaka koje su imale dozvolu za obavljanje poslova na dan 31.12.2012. godine

U izvještajnoj godini prestala je da važi dozvola za obavljanje kastodi poslova kastodi banci "Intesa SanPaolo Banka" d.d. BiH, dok je izdata jedna nova dozvola i to kastodi banci Sparkasse Bank dd Sarajevo.

Od navedenih kastodi banaka, Centralni registar hartija od vrijednosti, UniCredit Bank a.d. Banja Luka, i Balkan Investment Bank a.d. Banja Luka obavljaju poslove depozitara investicionih fondova u skladu sa odredbama Zakona o investicionim fondovima.

Vrsta predmeta	Broj dozvola
Dozvole berzanskom posredniku za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti (davanje, oduzimanje i produženje)	4
Utvrđivanje uslova za obavljanje poslova za obavljanje poslova banke depozitara investicionih fondova (davanje saglasnosti na obavljanje poslova),	1
Saglasnost na imenovanje rukovodioca i članova upravnog ili nadzornog odbora banke depozitara	10
Saglasnost na akta banke depozitar (pravila i cjenovnik)	3
Davanje saglasnosti za imenovanje direktora berzanskog posrednika	3
Davanje saglasnosti na akta berzanskog posrednika	16
Davanje dozvole za obavljanje kastodi poslova (davanje, oduzimanje i produženje)	3
Davanje saglasnosti za imenovanje rukovodioca dijela banke koji se bavi kastodi poslovima	5
Davanje saglasnosti na akta kastodi banaka	8
Davanje dozvole i produženja dozvola za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u svojstvu investicionog menadžera, brokera ili investicionog savjetnika	23
Priznavanje zvanja investicionog menadžera, brokera ili investicionog savjetnika	7
Oduzimanje dozvole fizičkim licima za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti zbog neispunjenja uslova iz dozvole (prestanka radnog odnosa u berzanskom posredniku)	12

Tabela 13. Pregled obrađenih predmeta u skladu sa Zakonom o tržištu hartija od vrijednosti

6.3. Ispiti za sticanje zvanja

U skladu sa članom 93. Zakona o tržištu hartija od vrijednosti i odredbama Pravilnika o uslovima i postupku sticanja zvanja i dobijanja dozvole za obavljanje poslova brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera ("Službeni glasnik RS", broj: 119/06 i 17/08) Komisija za hartije od vrijednosti organizuje i provodi pripreme i organizuje polaganje stručnih ispita za sticanje zvanja brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera.

Ispiti se polažu u skladu sa Programom za polaganje stručnih ispita.

Ispit za sticanje zvanja brokera polaže se iz sljedećih oblasti:

- regulacija i infrastruktura finansijskog tržišta,
- regulatorni i nadzorni organi,
- učesnici na finansijskom tržištu i njihova zaštita,
- finansijski instrumenti i procesi, kao i
- finansijska analiza

Ispit za sticanje zvanja investicioni savjetnik polaže se iz sljedećih oblasti:

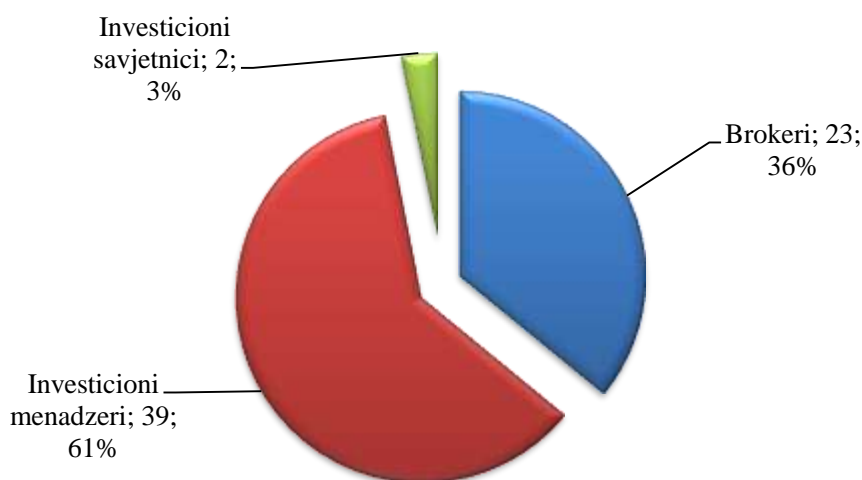
- ekonomska analiza,
- pravo i etika,
- analiza finansijskih instrumenata, kao i
- investicione strategije i portfolio menadžment

Ispit za sticanje zvanja investicioni menadžer polaže se iz sljedećih oblasti:

- ekonomska analiza,
- pravo i etika,
- analiza finansijskih instrumenata,
- investicione strategije i portfolio menadžment,
- analiza finansijskih izvještaja, kao i
- korporativne finansije

U izvještajnoj godini nisu održavani ispitni rokovi za sticanje zvanja brokera, investicionog menadžera ili investicionog savjetnika.

U 2012. godini, na osnovu Sporazuma o međusobnom priznavanju stečenih zvanja zaključenog sa Komisijom za hartije od vrijednosti Republike Crne Gore, izdato je šest uvjerenja o stečenom stručnom zvanju broker licima koja su to zvanje stekla u Crnoj Gori.

Slika 3. Procenualno učešće pojedinih zvanja u ukupnom broju važećih dozvola izdatih fizičkim licima za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti

Na dan 31.12.2012. godine dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera, investicionog savjetnika i investicionog menadžera imala su ukupno 64 lica. Od toga 23 lica ima dozvolu za obavljanje poslova sa hartijama od vrijednosti u zvanju brokera, 2 lica u zvanju investicionog savjetnika i 39 lica u zvanju investicionog menadžera.

7. RAZVOJ I MEĐUNARODNA SARADNJA

U 2012. godini najveći dio aktivnosti Komisije u oblasti razvoja i međunarodne saradnje bile su posvećene:

- praćenju regulative i prakse u djelokrugu rada Komisije,
- praćenju regulative i prakse drugih oblasti koje su direktno ili indirektno vezane za tržište hartija od vrijednosti i/ili aktivnostima Komisije,
- analiziranju i predlaganju rješenja i prijedloga za izmjenu/dopunu postojeće regulative ili prijedloga novih opštih akata Komisije,
- analizi učesnika i (novih) finansijskih instrumenata na tržištu hartija od vrijednosti,
- saradnji sa Međunarodnom organizacijom Komisija za hartije od vrijednosti (eng. International Organization of Securities Commissions – IOSCO)
- saradnji sa drugim regulatorima tržišta hartija od vrijednosti – članicama IOSCO-a i saradnji sa potpisnicima IOSCO Međunarodnog memoranduma o razumijevanju (eng. IOSCO Multilateral Memorandum of Understanding – IOSCO MMoU)
- saradnji sa institucijama i organima u zemlji i inostranstvu
- aktivnostima na harmonizaciji sa propisima Evropske unije i usaglašavanju propisa unutar Bosne i Hercegovine
- edukaciji učesnika na tržištu hartija od vrijednosti.

Aktivnosti Komisije u dijelu razvoja i međunarodne saradnje mogu se grupisati u tri cjeline: 1) normativne aktivnosti, 2) saradnja sa institucijama i organima u zemlji i inostranstvu i 3) promocija i edukacija..

7.1. Normativne aktivnosti

Pod normativnim aktivnostima Komisije podrazumijeva se izrada nacрта i prijedloga regulative, u direktnoj ili indirektnoj nadležnosti Komisije, kao što su: zakoni, pravilnici iz nadležnosti Komisije, interni akti Komisije, opšti akti i pravila poslovanja učesnika na tržištu i dr. Glavna aktivnost Komisije na polju normativnih aktivnosti ogledala se u pripremi prijedloga novih opštih akata, kao i pripremi prijedloga izmjena i/ili dopuna već donijetih podzakonskih akata iz nadležnosti Komisije.

Veliki dio aktivnosti Komisije odnosio se i na učešće u radnoj grupi za izmjene i dopune Zakona o investicionim fondovima. U 2012. godini stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu hartija od vrijednosti, a donošenje i stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o investicionim fondovima očekuje se u toku 2013. godine.

Redni broj	Naziv objave	Datum i broj Sl. gl.
1.	Pravilnik o uslovima i postupku emisije hartija od vrijednosti.	27.06.2012. god. Broj: 60/12
2.	Pravilnik o registru kvalifikovanih investitora i odobravanju statusa kvalifikovanih investitora.	27.06.2012. god. Broj: 60/12
3.	Pravilnik o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenata hartija od vrijednosti koje su predmet javne ponude.	27.06.2012. god. Broj: 60/12
4.	Pravilnik o postupcima koji se mogu smatrati manipulacijom i drugim oblicima zloupotrebe na tržištu i obavezama učesnika na tržištu u cilju njihovog otkrivanja i sprečavanja.	27.06.2012. god. Broj: 60/12
5.	Pravilnik o dopunama pravilnika o obavljanju kastodi poslova.	27.06.2012. god. Broj: 60/12
6.	Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o registru emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske.	27.06.2012. god. Broj: 60/12
7.	Pravilnik o izmjenama i dopunama pravilnika o uslovima i postupku pretvaranja zatvorenog akcionarskog društva u otvoreno, odnosno otvorenog akcionarskog društva u zatvoreno i promjeni pravne forme akcionarskog društva.	27.06.2012. god. Broj: 60/12
8.	Pravilnik o poslovanju berzanskih posrednika.	18.07.2012. god. Broj: 67/12
9.	Pravilnik o davanju saglasnosti na sticanje kvalifikovanog učešća u kapitalu brokersko-dilerskog društva.	18.07.2012. god. Broj: 67/12
10.	Pravilnik o dopunama pravilnika o obavljanju kastodi poslova.	19. 10. 2012. god. Broj: 97/12
11.	Ispravka Pravilnika o izvještavanju i objavljivanju informacija od strane emitenata hartija od vrijednosti koje su predmet javne ponude.	29. 11. 2012. god. Broj: 111/12
12.	Ispravka Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o Registru emitenata hartija od vrijednosti kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske.	29. 11. 2012. god. Broj: 111/12
13.	Pravilnik o izmjenama Pravilnika o utvrđivanju vrijednosti imovine investicionog fonda i obračunu neto vrijednosti imovine	24. 12. 2012. god. Broj: 120/12

Redni broj	Naziv objave	Datum i broj Sl. gl.
	po udjelu ili po akciji investicionog fonda.	

Tabela 14. Propisi koje je Komisija donijela u toku 2012. godine

7.2. Razvoj informacionog sistema

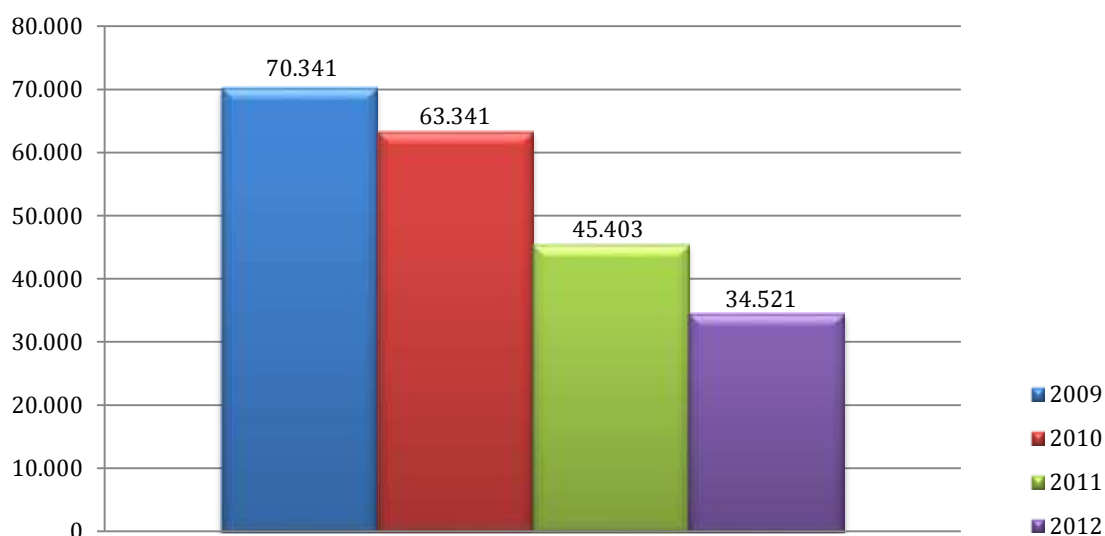
U toku 2012. godine, Komisija je nastavila intenzivno na izgradnji svog informacionog sistema, kroz nekoliko projekata razvoja softvera, konsolidacije sistema i informacionih resursa.

Glavna aktivnost u 2012. godini je bila unapređenje Sistema za nadzor u dijelu automatske obrade trgovanja na Banjalučkoj berzi vezano za nadzornu funkciju Komisije na tržištu kapitala te statističke obrade dostupnih podataka iz registara Komisije. Dodato je nekoliko novih algoritama za detekciju manipulativnih aktivnosti na tržištu dok su postojeći ažurirani i optimizovani. Takođe, nadzorna stanica znatno je grafički i funkcionalno unapređena.

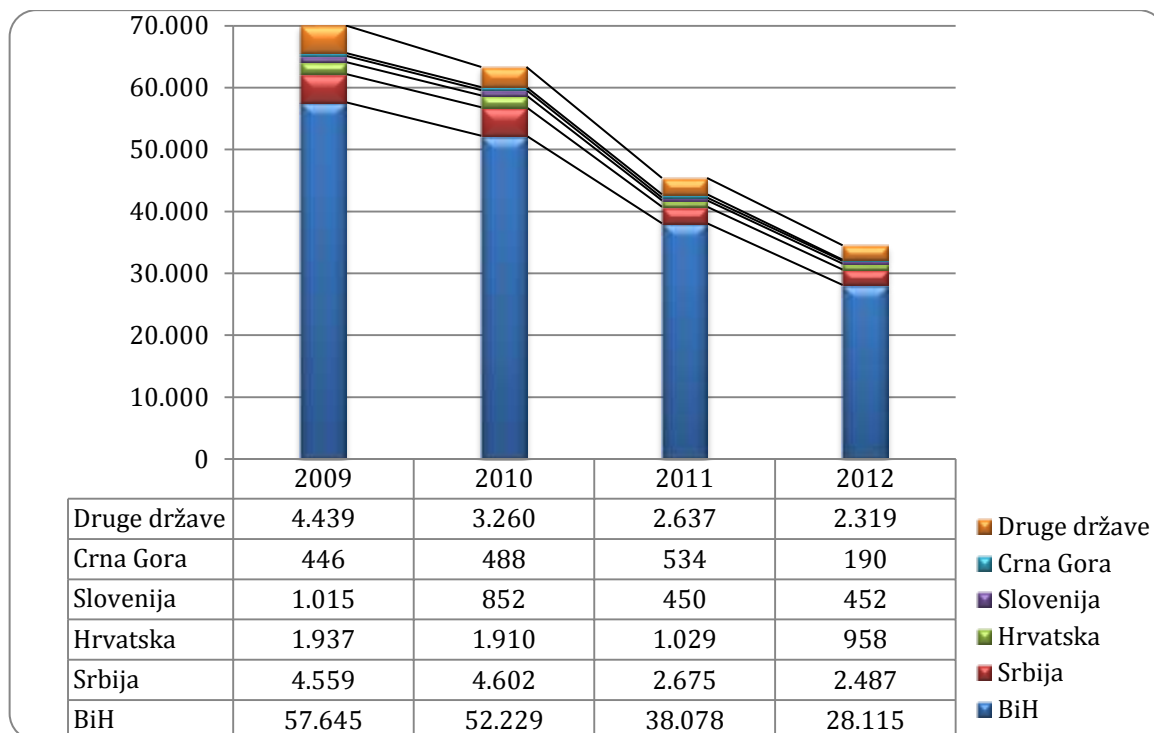
U izvještajnoj godini razvijen je novi registar kvalifikovanih investitora kao sastavni dio Integralnog informacionog sistema Komisije koji je definisan Pravilnikom o registru kvalifikovanih investitora.

U izvještajnoj godini izvršene su promjene u sistemu za elektronsko prikupljanje informacija (EPI2) i dodata su dva nova izvještaja za Berzu (B-ZT) i za Berzanske posrednike (BP-ZT), kao i njihova analitika i pregled u nadzornoj stanici.

U 2012. godini razvojni tim u Komisiji radio je na izradi novog modula Integralnog informacionog sistema Komisije koji omogućava pregled informacija iz EPI-ja u obliku statističkih izvještaja, koji objedinjuju više elemenata izvještaja, a u cilju jednostavnog pristupa informacijama od strane zaposlenih u Komisiji, koji nemaju nadzornu stanicu, takođe omogućava pretraživanje i filtriranje informacija, odnosno „drill-down“ analizu i eksport podataka iz javnih izvještaja u prihvatljive formate za dalju analizu (Excel, PDF, CSV, XML, itd).

Slika 4. Broj posjetilaca Web stranice Komisije od 2008. do 2012. godine.

Slika 5. Lokacije (države) iz kojih su pristupali posjetioци web sajta Komisije u periodu od 2009. do 2012. godine

Iz statistike posjeta web stranicama Komisije po državama, vidljiv je trend smanjenja posjetilaca iz svih regiona.

7.3. Saradnja

Saradnja obuhvata raznovrsne oblike poslovnih kontakata i razmjene informacija sa domaćim, stranim i međunarodnim institucijama, organizacijama, organima vlasti, kao i udruženjima i obrazovnim ustanovama. U prvom redu to je saradnja sa regulatornim organima Republike Srpske (npr. Agencija za bankarstvo, Agencija za osiguranje i sl.), sa organima Vlade Republike Srpske, sa sudovima i tužilaštvima Republike Srpske, sa obrazovnim institucijama, strukovnim udruženjima i sl., ali i saradnja sa institucijama Federacije BiH, zajedničkim organima Bosne i Hercegovine, regulatornim tijelima drugih država, kao i saradnja sa međunarodnim institucijama i asocijacijama.

U toku 2012. godine nastavljena je saradnja sa Međunarodnom organizacijom komisija za hartije od vrijednosti (International Organization of Securities Commissions - IOSCO), kao i sa drugim regulatornim tijelima finansijskog tržišta, koje su članice IOSCO-a kroz različite forme i projekte koji su detaljnije opisani u dijelu Međunarodna saradnja. Saradnja sa organima Vlade Republike Srpske odnosi se na redovne kontakte sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom za ekonomske odnose i regionalnu saradnju na usaglašavanju propisa iz oblasti tržišta kapitala sa pravom Evropske unije.

U odnosu na prošlu godinu povećan je broj aktivnosti u oblasti saradnje sa međunarodnim i stranim organizacijama i institucijama (oko 50% ukupnih aktivnosti u oblasti saradnje).

7.3.1. Međunarodna saradnja

Komisija je članica IOSCO od 2001. godine, a od 05.10.2009. godine i potpisnica Međunarodnog memoranduma o razumijevanju IOSCO MMoU u vezi konsultacija, saradnje i razmjene informacija.

Potpisivanjem IOSCO MMoU članice IOSCO, regulatorna tijela tržišta kapitala zemalja u svijetu, izražavaju jasne namjere da međusobno saraduju i razmjenjuju informacije sa ciljem da osiguraju provođenje i primjenu zakona i propisa iz nadležnosti regulatora. IOSCO MMoU obezbjeđuje mehanizam putem kojeg regulatori tržišta kapitala mogu sigurno i pouzdano da razmjenjuju veoma važne informacije i dokumentaciju vezanu za istrage o vlasništvu nad hartijama od vrijednosti, transakcijama sa hartijama od vrijednosti i derivatima, prenosu hartija od vrijednosti i novčanim transakcijama vezanim za trgovanje i prenos hartija od vrijednosti, te da otkriju i informišu relevantne regulatore o eventualnim nepravilnostima i nezakonitostima na tržištu kapitala, kako bi se iste pravovremeno mogle procesuirati.

U skladu sa IOSCO MMoU Komisija se u toku 2012. godine, u nekoliko navrata i po različitim osnovama, obratila regulatorima Republike Austrije, Hrvatske i Crne Gore sa zahtjevima za dostavljanje informacija ili pružanje pravne pomoći a odnosili su se na:

- razmjenu informacija i dokumentacije o poslovanju pravnog lica iz Hrvatske u vezi sa postupkom vođenim pred nadležnim organima Republike Hrvatske protiv ovog lica,
- promet hartijama od vrijednosti domaćeg emitenta i stanju ovih i svih drugih hartija od vrijednosti na vlasničkom računu, pravnog lica, nerezidenta, u Centralnom registru hartija od vrijednosti a.d. Banja Luka,
- pomoć pri identifikaciji klijenata, nerezidenata, koji trguju preko zbirnih kastodi računa, a koriste usluge ovlaštenih lica na tržištu Republike Srpske, za potrebe nadzora nad društvom za upravljanje,

Kako prekogranične transakcije hartijama od vrijednosti dobijaju na značaju, a tržišta kapitala postaju sve više povezana, Komisija očekuje da će razmjena informacija po osnovu IOSCO MMoU dobijati na značaju, te bitnije uticati na razvoj saradnje međunarodnih regulatora finansijskih tržišta, a time i na globalan nadzor nad tržištima kapitala. U 2012. godini Komisija očekuje značajnije povećanje broja zahtjeva za razmjenu informacija od drugih regulatora finansijskih tržišta kao i zahtjeva Komisije prema ovim regulatorima.

Kroz saradnju sa IOSCO, Komisija je redovno informisana o aktivnostima članica IOSCO, na razvoju, implementaciji i promociji međunarodno priznatih standarda u izradi regulative, nadzoru i provođenju zakona i propisa, aktivnostima na zaštiti investitora i promociji povjerenja investitora u integritet tržišta kapitala, te razmjeni informacija na globalnom i regionalnom nivou.

Jedan od vidova saradnje, koje koriste uglavnom regulatori manje razvijenih tržišta kapitala/hartija od vrijednosti, su konsultacije putem elektronske pošte. Pitanja, upitnici, izvještaji, zahtjevi (za mišljenjima, tumačenjima, pojašnjenjem domaće regulative) itd. se dostavljaju IOSCO, koji ih prosljeđuje ostalim članicama. Regulatori tržišta, šalju odgovore na isti način. Ovaj vid komunikacije omogućen je isključivo članicama IOSCO. Brojni odgovori na upitnike, pitanja, zahtjeve itd. nikada ne izostaju, a daju se na dobrovoljnoj osnovi. Ovo je, sa jedne strane, još jedan način sticanja uvida u stepen razvijenosti pojedinih tržišta i njihovu tekuću problematiku, a s druge strane, mogućnost uvida u prijedloge i načine za rješavanja problema različitih finansijskih tržišta. Takođe predstavlja i dobar izvor informacija za pokretanje različitih inicijativa od strane IOSCO i njegovih radnih tijela.

Regulatori finansijskih tržišta iz cijelog svijeta intenzivno razmjenjuju informacije - upozorenja investitorima o neovlaštenim licima na tržištima kapitala i uslugama koje pružaju. Broj informacija o kršenju zakona i propisa od strane neovlaštenih lica na različitim tržištima rastao je svakim danom. Regulatori finansijskih tržišta su obavještavali ostale regulatore finansijskih tržišta i srodne institucije putem web stranice IOSCO, koji je prosljeđivao informacije, elektronskom poštom, članicama IOSCO, a na svojim web stranicama objavljivali su liste neovlaštenih pravnih i fizičkih lica koji posluju na njihovim tržištima ili se pozivaju na njih kao regulatore tržišta ili obavljaju druge aktivnosti zabranjene zakonima i propisima na tim tržištima. Pored informacija o licima koja se bave nedozvoljenim aktivnostima na domaćim tržištima, pojedini regulatori tržišta kapitala objavljuju i upozorenja drugih regulatora finansijskih tržišta. Komisija se, u toku godine, priključila ovim aktivnostima, nastojeći da upozori učesnike i investitore na tržištu hartija od vrijednosti Republike Srpske na ponašanje neovlaštenih lica na inostranim tržištima.

7.3.2. Saradnja sa drugim nadležnim organima

U skladu sa odredbama propisa iz njene nadležnosti, Komisija saraduje sa nadležnim državnim organima i drugim domaćim institucijama radi pružanja pravne pomoći, razmjene informacija i u drugim slučajevima kad za tim postoji potreba.

Saradnja sa drugim nadležnim organima u Republici Srpskoj u najvećoj mjeri bila je ostvarena sa organima Vlade Republike Srpske. Pored toga, ostvarena je saradnja i sa svim drugim institucijama kao što su: regulatori, sudovi i druge organizacije i institucije Republike Srpske.

Saradnja sa organima Vlade Republike Srpske ogledala se u prvom redu kroz kontakte i aktivnosti sa Ministarstvom finansija, kao i u razmjeni komentara u pogledu pojednostavljenja procedura i formalnosti za započinjanje i obavljanje poslovnih aktivnosti sa Savjetom za regulatornu reformu pri Ministarstvu za ekonomske odnose i regionalnu saradnju.

Direkcija za evropske integracije zadužena je za saradnju sa državnim i entitetskim institucijama u izradi uporednih i transpozicionih tabela koje trebaju dati pregled entitetskih propisa po odgovarajućim sektorima unutrašnjeg tržišta, njihovu međusobnu usklađenost kao i usklađenost sa pravom EU. Grupa predstavnika entitetskih Ministarstava finansija i entitetskih regulatora tržišta hartija od vrijednosti zadužena je da uporedi entitetske propisa iz oblasti tržišta kapitala i usklađenosti tih propisa sa *acquis-em*. Kao regulator tržišta hartija od vrijednosti Republike Srpske, Komisija ima aktivnu ulogu u radnoj grupi za tržište kapitala.

Saradnja sa regulatorima tržišta kapitala u Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH odvijala se u pogledu razmjene opštih podataka i dostavljanja informacija i dokumentacije u postupcima nadzora.

7.3.3. Promocija i edukacija

U izvještajnom periodu najveći dio aktivnosti u oblasti promocije i edukacije odnosi se na tumačenja zakonskih i podzakonskih propisa, te odgovore na upite kako ovlaštenim učesnicima na tržištu kapitala tako i drugim domaćim i stranim pravnim i fizičkim licima. Upiti su se odnosili na različite zakonske i podzakonske propise, aktivnosti i nadležnosti Komisije, različite teme ili oblasti, te su pokrivene brojne teme, direktno ali i indirektno vezane za tržište hartija od vrijednosti. Zahtjevi za tumačenjem ili primjenu propisa su se najčešće odnosili na Zakon o investicionim fondovima, podzakonske akte iz nadležnosti Komisije, Zakon o tržištu hartija od vrijednosti i Zakon o privrednim društvima.

U toku 2012. godine pripremljeno je ukupno 27 odgovora na upite, od čega 3 berzanskim posrednicima i kastodi bankama, 4 Centralnom registru hartija od vrijednosti, 4 društvima za upravljanje investicionim fondovima i 14 domaćim i stranim fizičkim i pravnim licima. Pored toga, pripremljena su i 2 odgovora na pitanja koja su postavili predstavnici štampe, a koja su se ticala poslovanja društava za upravljanje investicionim fondovima i investicionih fondova uopšte.

8. NADZOR NAD UČESNICIMA NA TRŽIŠTU HARTIJA OD VRIJEDNOSTI

Prema odredbama Zakona o tržištu⁹, Komisija vrši nadzor nad licima kojima daje dozvolu za obavljanje poslova i emitentima hartija od vrijednosti u postupku emisije, te nalaže mjere za otklanjanje utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti. Sektor za nadzor provodi kontrolne i nadzorne aktivnosti nad svim učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti, sa ciljem da se osigura efikasno funkcionisanje tržišta hartija od vrijednosti. Pod nadzorom se podrazumijeva nadzor nad obavljanjem poslova sa hartijama od vrijednosti učesnika na tržištu hartija od vrijednosti¹⁰, pravnih i/ili fizičkih lica direktno ili indirektno povezanih s njima kapitalom i/ili vođenjem poslova, a naročito kontrola:

- primjene zakona i drugih propisa o emisiji hartija od vrijednosti;
- primjene zakona i drugih propisa o prometu hartija od vrijednosti;
- primjene zakona i drugih propisa u upravljanju fondovima od strane društava za upravljanje;
- vođenja poslovnih knjiga, finansijskih i drugih izvještaja;
- objavljivanja izvještaja i saopštenja koji se odnose na poslovanje i aktivnosti učesnika na tržištu hartija od vrijednosti iz člana 2. Pravilnika o nadzoru nad učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti.

Imajući u vidu da je propisano da Komisija vrši kontinuirani nadzor, redovne i vanredne kontrole¹¹, i aktivnosti Komisije u izvještajnom periodu grupisane su prema navedenim načinima provođenja kontrolnih ovlašćenja Komisije. Kontinuirani nadzor vrši se kontinuiranim praćenjem ponašanja učesnika na tržištu hartija od vrijednosti, proučavanjem stanja i kretanja na tržištu hartija od vrijednosti i analizom izvještaja i druge dokumentacije koju su učesnici na tržištu hartija od vrijednosti dužni da dostavljaju Komisiji ili javno objavljuju. Redovna kontrola vrši se u skladu sa posebnim planom kontrole za svaku godinu, koji usvaja Komisija, a vanredna kontrola vrši se po sopstvenoj inicijativi Komisije ili po prijavi o nedozvoljenom postupanju.

Od svih aktivnosti Komisije u oblasti nadzora u 2012. godini, više od polovine predstavljaju nadzorne aktivnosti, slijede aktivnosti u vezi sa sudskim postupcima, kao što su odgovori na tužbe, podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka, žalbe, odgovori na žalbe, informacije tužilaštvu i MUP-u, vanredni pravni lijekovi i sl., dopisi i odgovori na dopise, te normativno pravne aktivnosti. U ovom izvještajnom periodu Komisija je pripremila i jedno saopštenje za javnost koje se tiče promocije stranih investicionih fondova.

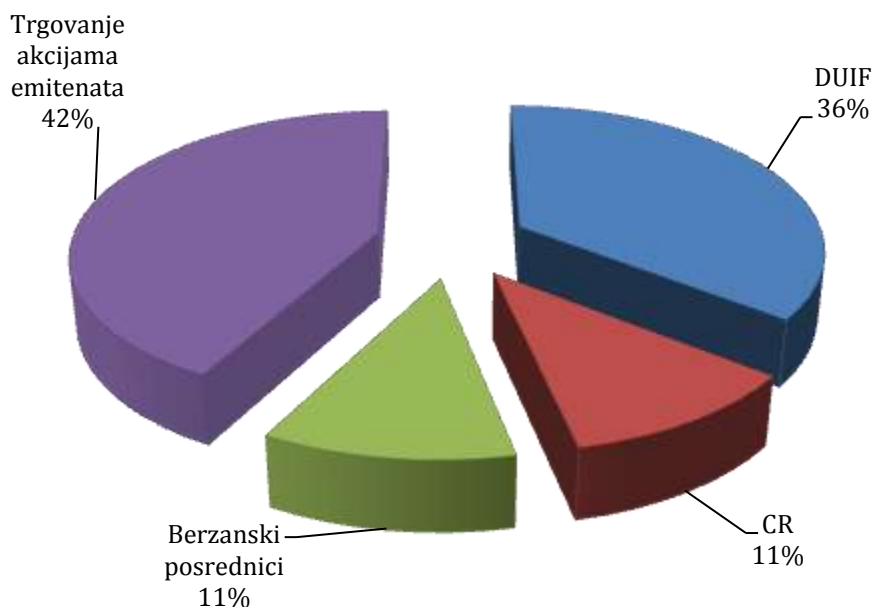
⁹ Član 260. stav 1. tačka d) Zakona o tržištu;

¹⁰ Pod učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti smatraju se: prodavci i kupci ili drugi sticaoci hartija od vrijednosti u smislu odredaba Zakona; investitori i institucionalni investitori; berza i druga uređena javna tržišta; Centralni registar hartija od vrijednosti; berzanski posrednici; kastodi banke; investicioni fondovi; društva za upravljanje fondovima; depozitari; brokeri, investicioni savjetnici i investicioni menadžeri;

¹¹ Član 3. stav 2. Pravilnika o nadzoru nad učesnicima na tržištu hartija od vrijednosti (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 53/07, 118/08, 95/09i 39/11);

U obavljanju kontrolnih ovlaštenja, Komisija je sačinila pet analiza u kontinuiranom nadzoru, te obavilao četiri redovne i 12 vanrednih kontrola.

Nadzor nad trgovanjem akcijama emitenata obavljen je u sedam slučajeva. Prema društvima za upravljanje investicionim fondovima obavljena su tri postupka nadzora, prema berzanskim posrednicima pet, Centralnom registru tri, kastodi bankama jedan i Berzi jedan nadzor.

Slika 6. Nadzorne aktivnosti prema učesnicima na tržištu u 2012. godini

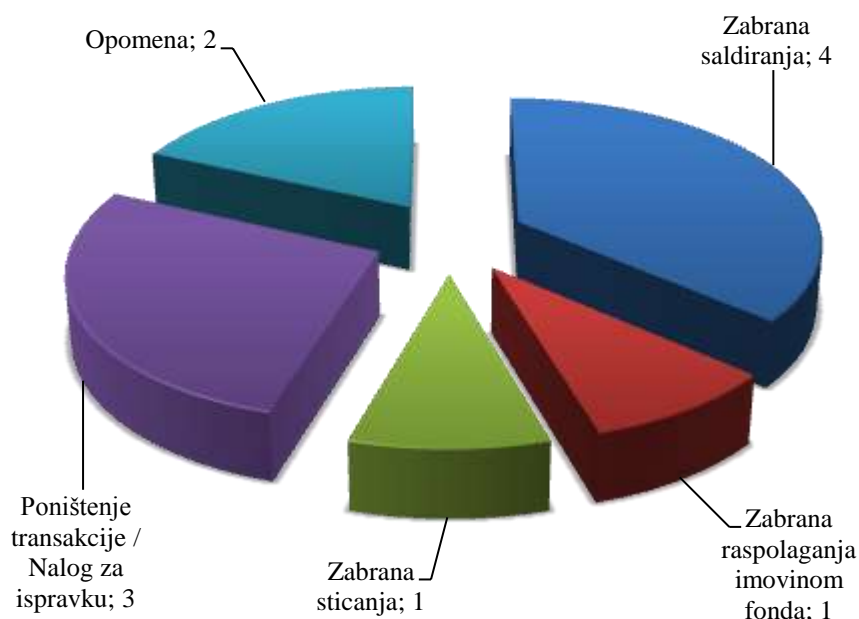
Komisija je Zakonom ovlaštenja da, kada utvrdi nezakonitosti i nepravilnosti kojima se ugrožava funkcionisanje tržišta kapitala u cjelini, položaj pojedinih učesnika na tržištu kapitala ili postoji mogućnost nanošenja značajnije štete, preuzima neke od propisanih nadzornih mjera.¹² U slučaju utvrđenih nezakonitosti i nepravilnosti Komisija će rješenjem naložiti preduzimanje radnji koje doprinose uspostavljanju zakonitosti i usklađivanju rada sa zakonima i drugim propisima, odnosno izreći odgovarajući mjeru propisanu ovim i drugim zakonima¹³, a u slučajevima kršenja propisa ili u slučajevima kada je neizvjestan nastavak poslovanja nadziranog lica, rješenjem Komisije mogu se naložiti određene posebne mjere¹⁴.

U 2012. godini Komisija je, u okviru svojih ovlaštenja da naloži otklanjanje uočenih nezakonitosti i nepravilnosti, u četiri slučaja naložila provođenje aktivnosti neophodnih za njihovo otklanjanje (dva naloga su donesena u vezi s propuštanjem društva za upravljanje da objavi značajan događaj, a dva naloga u vezi s prenosom hartija od vrijednosti na račun stvarnog vlasnika). U jednom slučaju je odlučeno da se obustavi trgovina akcijama zbog neobjavlivanja svih relevantnih informacija od strane emitenta i dat nalog Berzi da odmah obustavi trgovanje akcijama tog emitenta dok ne objavi predmetne informacije. Izrečene su tri opomene i to po jedna društvu za upravljanje, depozitaru i kastodi banci.

¹² Član 266. Zakona o tržištu;

¹³ Član 265. stav 2. Zakona o tržištu;

¹⁴ Član 267. stav 1. Zakona o tržištu;

Slika 7. Usvojene nadzorne mjere prema učesnicima na tržištu u 2012. godini

Kada Komisija utvrdi postojanje osnova sumnje o počinjenom krivičnom djelu ili prekršaju, podnosi prijavu nadležnom organu¹⁵.

U 2012. godini dostavljene su tri dopune ranije podnesenih informacija (nadležnom tužilaštvu i/ili MUP-u i/ili Državnoj agenciji za istrage i zaštitu) zbog sumnje o počinjenom krivičnom djelu manipulacije na tržištu hartija od vrijednosti i nedozvoljenog trgovanja hartijama od vrijednosti. Okružnom tužilaštvu Banja Luka je u jednom slučaju dostavljena informacija o postojanju sumnje da je počinjeno krivično djelo. Na zahtjev Okružnog tužilaštva Banja Luka, dostavljeno je obavještenje o postupanju Komisije po navodima iz jedne krivične prijave koja je dostavljena i Komisiji (u vezi s tim predmetom je provedena vanredna kontrola nad poštovanjem zakonskih i drugih propisa prilikom obavljanja transakcija akcijama jednog emitentata, kao i kontrola poslovanja jednog društva za upravljanje investicionim fondovima). Državnoj agenciji za istrage i zaštitu na njihovo traženje je dostavljena dokumentacija, podaci i mišljenje u vezi s trgovanjem akcijama jednog emitenta.

U 2012. godini podnesena su četiri zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i to jedan zahtjev protiv dva fizička lica zbog kršenja zabrane manipulacije na tržištu, jedan zahtjev protiv berzanskog posrednika zbog kršenja obaveze da se berzanski posrednik u svojoj djelatnosti rukovodi prvenstveno interesima klijenata tako da ih uvijek stavlja ispred sopstvenih interesa, jedan zahtjev protiv društva za upravljanje investicionim fondom zbog neobjavlivanja izvještaja o značajnim događajima i radnjama koje utiču na poslovanje emitenta, te jedan zahtjev protiv fizičkog lica zbog nedozvoljenog javnog ili drugog poziva upućenog akcionarima emitenta na davanje ponude s ciljem sticanja akcija emitenta s pravom glasa, ako tim sticanjem nastaje obaveza objavljivanja ponude za preuzimanje.

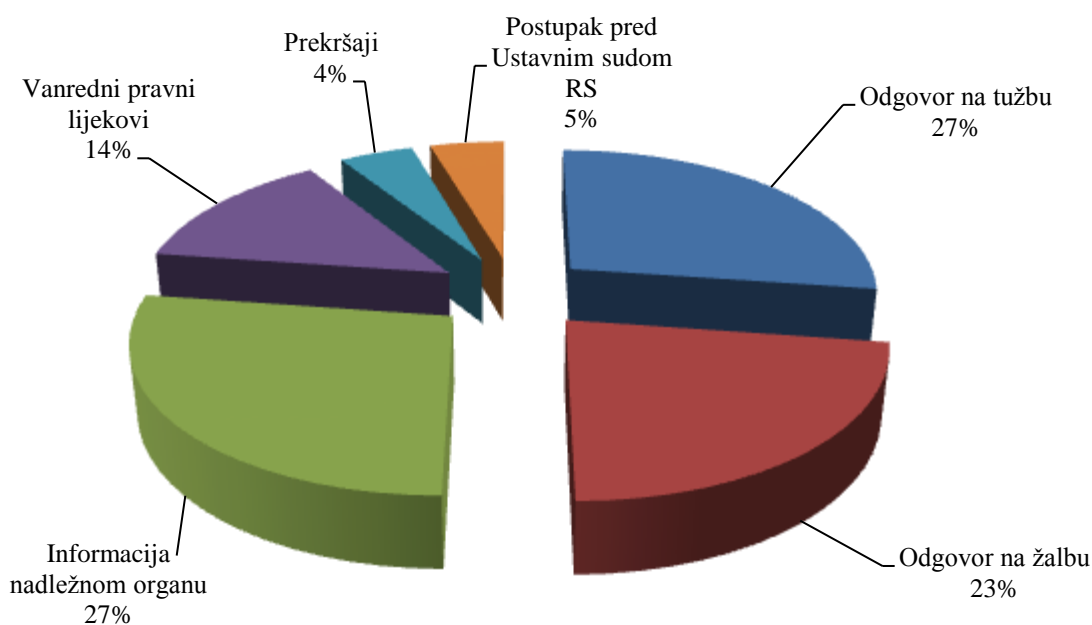
Jedan od gore navedenih prekršajnih postupaka (protiv dva fizička lica zbog kršenja zabrane manipulacije na tržištu) je pravosnažno okončan u 2012. godini, tako što je prvostepeni sud odbacio zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka iz razloga što je članovima Komisije u vrijeme podnošenja zahtjeva istekao mandat na koji su imenovani, na

¹⁵ Član 267. stav 2. Zakona o tržištu;

koje rješenje je Komisija izjavila žalbu koju je Okružni sud u Banjoj Luci odbio i potvrdio prvostepeno rješenje. U jednom slučaju Komisija je odustala od zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka (zahtjev je podnesen u 2011. godini) pošto je počilac naknadno dostavio tražene podatke, a prekršaj se odnosio na nedostavljanje traženih podataka. U četiri ranije pokrenuta prekršajna postupka Komisija je izjavila žalbe na prvostepene sudske odluke o obustavljanju prekršajnog postupka (u dva slučaja postupak je obustavljen zbog toga što je u vrijeme podnošenja zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka predsjedniku i članovima Komisije istekao mandat na koji su imenovani, te da shodno toj činjenici po ocjeni suda nisu mogli donijeti i potpisati zahtjev; u jednom slučaju postupak je obustavljen zbog nedostatka dokaza, a u jednom slučaju zbog toga što je po ocjeni suda nastupila zastarjelost za vođenje prekršajnog postupka). Po navedenim žalbama, u dva slučaja su okružni sudovi odbili žalbe Komisije (odbijena je jedna žalba koja je izjavljena na prvostepeno rješenje o obustavljanju prekršajnog postupka zbog isteka mandata članovima Komisije i žalba izjavljena na prvostepeno rješenje o obustavljanju prekršajnog postupka zbog nedostatka dokaza), a u jednom slučaju je žalba uvažena i predmet vraćen prvostepenom sudu na ponovni postupak (žalba izjavljena na prvostepeno rješenje o obustavljanju prekršajnog postupka zbog zastarjelosti za vođenje prekršajnog postupka). Po jednoj žalbi koja je izjavljena na prvostepeno rješenje o obustavljanju prekršajnog postupka zbog isteka mandata članovima Komisije, drugostepena odluka nije donesena do kraja 2012. godine.

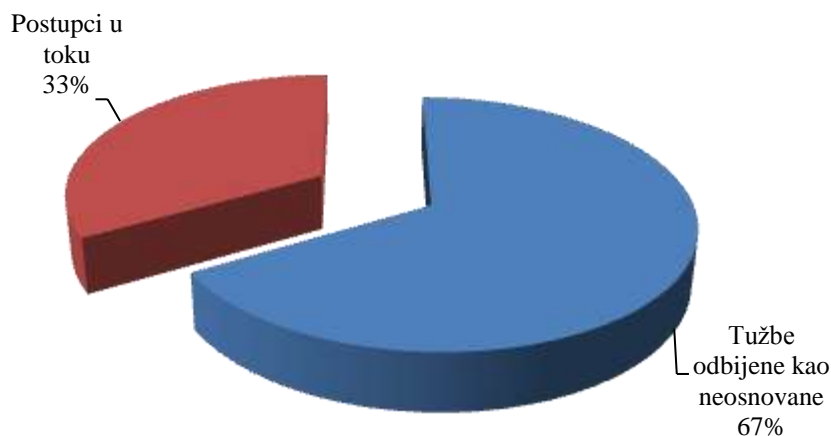
U ovom izvještajnom periodu pravosnažno su okončana dva ranije pokrenuta prekršajna postupka tako što je drugostepeni sud odbio kao neosnovane žalbe okrivljenih i potvrdio prvostepena rješenja kojima je utvrđeno da su okrivljeni odgovorni za počinjeni prekršaj (u jednom predmetu fizičko lice je prekršilo zabranu manipulacije na tržištu, a u drugom slučaju je društvo za upravljanje postupalo suprotno članu 30. t. a), b), g) i f) Zakona o investicionim fondovima). U jednom prekršajnom postupku drugostepeni sud je uvažio žalbu okrivljenog i poništio prvostepeno rješenje zbog povrede pravila prekršajnog postupka, a u drugom je prvostepeni sud donio rješenje kojim je okrivljeni oglašen odgovornim zbog propuštanja, na koje u izvještajnom periodu nije izjavljena žalba.

Pored naprijed navedenog, Komisija je pripremila i jedan odgovor Ustavnom sudu Republike Srpske na inicijativu za ocjenu ustavnosti i zakonitosti propisa.

Slika 8. Postupci pred pravosudnim organima iz oblasti nadzora u 2012. godini

Kao što je naprijed istaknuto, Komisija je Zakonom ovlašćena na preduzimanje neke od propisanih nadzornih mjera, a kako su akti Komisije konačni, protiv ovih upravnih akata može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom u skladu sa Zakonom o upravnim sporovima¹⁶. U vezi s upravnim sporovima koji su pokrenuti protiv akata Komisije iz oblasti nadzora, Sektor za nadzor je u 2012. godini sačinio jedan odgovor na tužbu (tužbu je podnijelo društvo za upravljanje kojem je naloženo da objavi informaciju o značajnom događaju), te tri odgovora na zahtjev tužioca za vanredno preispitivanje sudske odluke (u dva slučaja prvostepeni sud je odbacio tužbu za poništenje akta Komisije, a u jednom slučaju je tužba odbijena). U 2012. godini na okružnim sudovima pravosnažno su okončana četiri ranije pokrenuta upravna spora protiv akata Komisije i to tako što je u tri slučaja tužba odbačena (tužbe protiv akta Komisije kojim je okončan postupak nadzora i dva akta kojima su odbijeni prigovori tužioca na zapisnike o vanrednoj kontroli), a u jednom slučaju tužba je odbijena (tužba protiv akta Komisije kojim je pokrenut postupak vanredne kontrole). U dva od tri navedena slučaja upravnih sporova koji su okončani odbacivanjem tužbe, tužilac je Vrhovnom sudu Republike Srpske podnio zahtjeve za vanredno preispitivanje sudske odluke, a ovi postupci su u toku.

Slika 9. Upravni sporovi protiv akata Komisije iz oblasti nadzora u 2012. godini

Po zahtjevima Komisije za vanredno preispitivanje sudske odluke koji su podneseni u ranijem periodu, Vrhovni sud Republike Srpske je u 2012. godini donio dvije presude. U jednom slučaju je zahtjev Komisije uvažio, ukinuo presudu okružnog suda (kojom je poništen akt Komisije o odbijanju prigovora tužioca na zapisnik o vanrednoj kontroli) i predmet vratio na ponovno suđenje. U drugom slučaju (pobijanom presudom je poništen osporeni akt Komisije kojim je tužiocu zabranjeno raspolaganje imovinom fondova kojima upravlja) zahtjev Komisije je odbijen, s obrazloženjem da Komisija u vrijeme donošenja osporenog akta, zbog isteka mandata na koji su imenovani njeni članovi, nije mogla donositi rješenja kojima se nameću obaveze ili uspostavljaju prava drugim pravnim subjektima, pa je pobijana presuda ostala na snazi.

¹⁶ Član 257. st 2. i 3. Zakona o tržištu;

9. SEMINARI, KONFERENCIJE I OKRUGLI STOLOVI

Prisustvom seminarima, konferencijama i okruglim stolovima izvršena je dalja edukacija i specijalizacija članova i stručnih saradnika Komisije po pojedinim oblastima.

R. br.	Aktivnost	Tema	Organizator
1.	Seminar, trening, Poljska, Varšava	“Supervision of public offers and prospectus – regulations, standards and practice”	Polish FSA (Komisija Poljske)
2.	TWINNING PROJECT: “Support for Sustainable Capacity Building of the Insurance Agency of Bosnia and Herzegovina and the FBiH and Rs Insurance Supervisory Agencies” “Podrška Evropske Unije održivom jačanju kapaciteta Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini i Agencija za nadzor osiguranja u FBiH i RS” Sarajevo	(Završna konferencija povodom završenja dvogodišnjeg projekta) „Podrška EU održivom jačanju koncepta Agencije za osiguranje u Bosni i Hercegovini i Agencije za osiguranje Federacije BiH i Agencije za osiguranje Republike Srpske“	Agencija za osiguranje u Bosni i Hercegovini, Sarajevo
3.	MONTENEGRO CAPITAL MARKETS SURVEILLANCE PROGRAM Co-hosted by the Montenegro SEC and the Toronto Centre Budva	- Izazovi u razvoju regulatornih struktura - Proces vođstva: Metodologija aktivnog planiranja - Efektivna komunikacija i upravljanje stakeholder-ima - Sistem nadzora baziran na procjeni rizika - Korporativno upravljanje - Studije slučaja	Komisija za hartije od vrijednosti Crne Gore i Toronto Centar za finansijsko obrazovanje
4.	“Razvoj tržišta rizičnog kapitala u zemljama Zapadnog Balkana” Banja Luka	Uloga poslovnih inkubatora na tržištu rizičnog kapitala Mogućnosti uspostavljanja regionalne mreže poslovnih anđela - Razvoj tržišta rizičnog kapitala u zemljama Zapadnog Balkana – dobre prakse - Finansijski instrumenti za podršku razvoju inovacija - Finansiranje razvoja inovacija - Uticaj Seed fondova na razvoj inovativnih preduzeća	Inovacioni centar (ICBL), Banja Luka
5.	Study tour to the Baltic’s on Regional Integration of Capital Markets Studijska posjeta Baltičkom regionalnom tržištu kapitala Vilnius (Litvanija) – Talin (Estonija) – Helsinki (Finska)	<ul style="list-style-type: none"> • Securities listing and trading • Market segmentation • Rules, regulations, surveillance Local products.....	Organizator: USAID – Partners for Financial Stability Project, http://www.pfsprogram.org
6.	Ljetna škola „Tržište kapitala i finansijski sistem“ i regionalna obuka za brokere Cetinje	„Tržište kapitala i finansijski sistem“	Univerzitet UDG iz Podgorice
7.	Windows 8 Dev Camp Banja Luka,	Skup posvećen razvoju Windows 8 aplikacija u XAML ili	Microsoft Bosna i Hercegovina

R. br.	Aktivnost	Tema	Organizator
		HTML/JavaScript kroz Visual Studio okruženje, uz savjete za dizajn, iskorištenje ponuđenih API-ja te pripremu aplikacija za obnovu na Windows Store	
8.	Sarajevo	„Najbolje prakse u oblasti finansijskih istraživanja“	TAIEX
9.	Okrugli sto, Banja Luka	„Društva za osiguranje kao institucionalni investitori u vremenu krize“	Agenicija za osiguranje Republike Srpske-AZORS i Centar za unapređenje tržišta osiguranja i finansijskih usluga - COFUS
10.	Seminar, Banja Luka	„Finansijske istrage bankarskih transakcija i berzanskog poslovanja“	Ministarstvo unutrašnjih poslova i TAIEX
11.	Avanced Technology Day Reloaded, Zagreb	Windows Phone 8, Windows Server 2012,..	Microsoft Hrvatska

Tabela 15. Pregled edukativnih aktivnosti Komisije u 2012. godini

Izlaganjem radova i putem kontakata se učesnicima na navedenim skupovima, predstavnici Komisije afirmisali su tržište hartija od vrijednosti Republike Srpske sa ciljem privlačenja stranih investitora kroz ovaj oblik investicionih ulaganja.